

World Health
Organization

REGIONAL OFFICE FOR
Europe

World Health
Organization

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, 2020-2025

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ
ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Περίληψη

Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Εργασίας(ΕΠΕ), 2020-2025 – «Ενοποιημένη Δράση για Καλύτερη Υγεία στην Ευρώπη» καθορίζει τις προτεραιότητες για τα επόμενα πέντε χρόνια, αρχής γενομένης από το τι εύλογα προσδοκούν οι πολίτες της Περιφέρειας από τις υγειονομικές αρχές. Οι πολίτες προσδοκούν από τις υγειονομικές αρχές να εγγυηθούν το δικαίωμα στην καθολική πρόσβαση σε ποιοτική φροντίδα, χωρίς τον φόβο της οικονομικής επιβάρυνσης. Θέλουν να τους προσφέρουν αποτελεσματική προστασία σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για την υγεία και να είναι σε θέση να ευδοκμήσουν σε υγιείς κοινότητες, όπου οι δράσεις της δημόσιας υγείας και οι κατάλληλες δημόσιες πολιτικές εξασφαλίζουν μια καλύτερη ζωή σε μια οικονομία ευημερίας. Οι πολίτες όλο και περισσότερο –και δικαίως– θεωρούν τις υγειονομικές αρχές υπεύθυνες για την επίτευξη των εν λόγω προσδοκιών. Το ΕΠΕ από ένα όραμα για το πώς το Περιφερειακό Γραφείο ΠΟΥ για την Ευρώπη μπορεί να στηρίξει τις υγειονομικές αρχές των κρατών μελών έτσι ώστε να ανταποκριθούν σε αυτή την πρόκληση, τόσο σε κάθε χώρα μεμονωμένα, όσο και στην Περιφέρεια συλλογικά.

© World Health Organization 2021

Με την επιφύλαξη ορισμένων δικαιωμάτων. Αυτό το έργο είναι διαθέσιμο υπό την άδεια Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 3.0 IGO (CC BY-NC-SA 3.0 IGO) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/igo>).

Σύμφωνα με τους όρους της παρούσας άδειας χρήσης, μπορείτε να αντιγράψετε, να αναδιανέμετε και να τροποποιήσετε το έργο για μη εμπορικούς σκοπούς, υπό τον όρο ότι θα πρέπει να συμπεριλάβετε αναφορά στον δημιουργό του έργου, όπως αναφέρεται παρακάτω. Σε κάθε χρήση αυτού του έργου, δεν θα πρέπει να υπάρχει καμία ένδειξη ότι ο ΠΟΥ υποστηρίζει κάποια συγκεκριμένη οργάνωση, προϊόντα ή υπηρεσίες. Η χρήση του λογότυπου του ΠΟΥ δεν επιτρέπεται. Εάν τροποποιήσετε το έργο, τότε θα πρέπει να έχει την ίδια ή ισοδύναμη άδεια Creative Commons. Αν προβείτε σε μετάφραση αυτού του έργου, θα πρέπει να προσθέσετε την ακόλουθη αποποίηση ευθυνών μαζί με την προτεινόμενη παραπομπή: «Αυτή η μετάφραση δεν έγινε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ). Ο ΠΟΥ δεν ευθύνεται για το περιεχόμενο ή την ακρίβεια της μετάφρασης. Το πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα είναι η δεσμευτική και αυθεντική έκδοση: The European Programme of Work, 2020–2025: United Action for Better Health. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2021».

Οποιαδήποτε διαμεσολάβηση σχετικά με διαφορές που προκύπτουν σχετικά με την άδεια πρέπει να διεξάγονται σύμφωνα με τους κανόνες διαμεσολάβησης του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας. (<http://www.wipo.int/amc/en/mediation/rules/>)

Προτεινόμενη παραπομπή. Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Εργασίας, 2020-2025: Ενοποιημένη Δράση για Καλύτερη Υγεία στην Ευρώπη. Κοπεγχάγη: Περιφερειακό Γραφείο του ΠΟΥ για την Ευρώπη, 2021. Άδεια: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.

Δεδομένα καταλόγου σε δημοσίευση (CIP). Τα δεδομένα CIP είναι διαθέσιμα στη διεύθυνση <https://apps.who.int/iris>.

Πωλήσεις, δικαιώματα και αδειοδότηση. Για να αγοράσετε δημοσιεύσεις του ΠΟΥ, επισκεφθείτε τη διεύθυνση <http://apps.who.int/bookorders>. Για την υποβολή αιτήσεων για εμπορική χρήση και ερωτήματα σχετικά με τα δικαιώματα και την αδειοδότηση, επισκεφθείτε τη διεύθυνση <http://www.who.int/about/licensing>.

Υλικό τρίτων. Αν θέλετε να επαναχρησιμοποιήσετε υλικό από αυτό το έργο που αποδίδεται σε τρίτο, όπως πίνακες, σχήματα ή εικόνες, είναι δική σας ευθύνη να προσδιορίσετε αν απαιτείται άδεια για την εν λόγω επαναχρησιμοποίηση και να τη λάβετε από τον κάτοχο των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Ο κίνδυνος αξιώσεων που ενδέχεται να προκύψουν από την παραβίαση των δικαιωμάτων οποιουδήποτε στοιχείου τρίτου του παρόντος έργου, βαρύνει αποκλειστικά τον χρήστη.

Γενικές αποποιήσεις ευθυνών. Οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται και η παρουσίαση του υλικού στην παρούσα δημοσίευση δεν συνεπάγονται ότι πρόκειται περί κάποιας γνωμοδότησης εκ μέρους του ΠΟΥ αναφορικά με το νομικό καθεστώς οποιασδήποτε χώρας, εδαφικής περιοχής, πόλης ή περιοχής ή των αρχών της, ή αναφορικά με την οριοθέτηση των συνόρων ή των ορίων της. Οι διακεκομμένες και διάστικτες γραμμές στους χάρτες αναπαριστούν κατά προσέγγιση σύνορα για τα οποία μπορεί ακόμη να μην υπάρχει απόλυτη συμφωνία.

Η αναφορά σε συγκεκριμένες εταιρείες ή σε προϊόντα ορισμένων κατασκευαστών δεν συνεπάγεται ότι πρόκειται περί έγκρισης ή σύστασης από τον ΠΟΥ σε βάρος άλλων παρόμοιας φύσης που δεν αναφέρονται. Με την εξαίρεση σφραγμάτων και παραλειψεων, οι ονομασίες ιδιοκτησιακών προϊόντων διακρίνονται με αρχικά κεφαλαία γράμματα.

Ο ΠΟΥ έχει λάβει κάθε εύλογη προφύλαξη για την επαλήθευση των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα δημοσίευση. Ωστόσο, το δημοσιευμένο υλικό διανέμεται χωρίς εγγυήσεις οποιουδήποτε είδους, είτε ρητές είτε σιωπηρές. Η ευθύνη για την ερμηνεία και τη χρήση του υλικού εναπόκειται στον αναγνώστη. Σε καμία περίπτωση δεν θα ευθύνεται ο ΠΟΥ για ζημίες που προκύπτουν από τη χρήση του υλικού.

Φωτογραφία Εξωφύλλου: © WHO

Σχεδίαση: Pointer Creative SRL

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Εργασίας, 2020-2025

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ
ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Περιεχόμενα

Γιατί ένα Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Εργασίας; Κοινές παγκόσμιες προτεραιότητες, περιφερειακή έμφαση.....	5
Η πολιτική εντολή για το ΕΠΕ.....	9
Σε τι θα επικεντρωθεί ο ΠΟΥ Ευρώπης; Οι τρεις βασικές προτεραιότητες του ΕΠΕ	13
Βασική προτεραιότητα 1. Οδεύοντας προς την ΚΚΥ	19
Εμβληματική πρωτοβουλία 1. Η Συμμαχία για την Ψυχική Υγεία.....	26
Εμβληματική πρωτοβουλία 2. Ενδυνάμωση μέσω της ψηφιακής υγείας	28
Βασική προτεραιότητα 2. Προστασία σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για την υγεία	30
Βασική προτεραιότητα 3. Προαγωγή της υγείας και της ευημερίας	34
Εμβληματική πρωτοβουλία 3. Η Ευρωπαϊκή Ατζέντα Ανοσοποίησης 2030	39
Εμβληματική πρωτοβουλία 4. Πιο υγιείς συμπεριφορές: ενσωμάτωση συμπεριφορικών και πολιτισμικών δεδομένων.....	41
Πώς ο ΠΟΥ Ευρώπης θα μεγιστοποιήσει τον εθνικό αντίκτυπο;	43
Ένωση των προσπαθειών των περιφερειακών και παγκόσμιων εταίρων.....	44
Βελτίωση της εστίασης ανά χώρα: άμεση υποστήριξη για την ηγεσία της υγείας των κρατών μελών	46
Ευθυγράμμιση με τις κοινές βασικές προτεραιότητες: ένας ΠΟΥ Ευρώπης κατάλληλος για τον σκοπό....	49
Κινητοποίηση πόρων	51
Πώς θα μετράμε την πρόοδο στην Περιφέρεια;.....	53
Διαβούλευση, συμμετοχή και διαδικασία λήψης αποφάσεων	57

Συντομεύσεις

ΤΕΔ	Τμήμα Επιχειρησιακής Διαχείρισης
ΤΕΠΥ	Τμήμα Εθνικών Προγραμμάτων Υγείας
COVID-19	νόσος κορονοϊού
ΤΕΣΠΥ	Τμήμα Εθνικών Συστημάτων και Πολιτικών Υγείας
ΤΕΥΚΕΑ	Τμήμα Εθνικής Υποστήριξης και Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης
ΔΣ	Διοικητικό Συμβούλιο
ΕΠΕ	Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Εργασίας, 2020-2025
ΓΑΓ	γεωγραφικά αποκεντρωμένο γραφείο
ΓΠΕ 13	13ο Γενικό Πρόγραμμα Εργασίας, 2019-2023
ΔΚΥ	Διεθνείς Κανονισμοί Υγείας (2005)
ΑΑΠΕΑ	Ανεξάρτητη Αξιολόγηση Πανδημικής Ετοιμότητας και Απόκρισης
ΜΜΝ	μη μεταδοτικά νοσήματα
ΓΠΔ	Γραφείο Περιφερειακού Διευθυντή
ΣΒΑ	Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης
ΚΚΥ	καθολική κάλυψη υγείας
ΠΣΗΕΒΑ	Πλαίσια Συνεργασίας των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη
ΠΕΥ	Πρόγραμμα Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης Υγείας του ΠΟΥ

STED ACTION FOR BETT

World Health
Organization

Γιατί ένα Ευρωπαϊκό
Πρόγραμμα Εργασίας;

**Κοινές παγκόσμιες προτεραιότητες,
περιφερειακή έμφαση**

Τα κράτη μέλη του ΠΟΥ σε παγκόσμιο επίπεδο –και στην Περιφέρεια Ευρώπης– έχουν δεσμευθεί να εφαρμόσουν τρεις διασυνδεδεμένες στρατηγικές προτεραιότητες που αποτελούν τους πυλώνες του 13ου Γενικού Προγράμματος Εργασίας του ΠΟΥ, 2019-2023 (ΓΠΕ 13):

- οδεύοντας προς την καθολική κάλυψη υγείας (ΚΚΥ)
- προστατεύοντας τους ανθρώπους καλύτερα από καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για την υγεία

- διασφαλίζοντας μια ζωή με υγεία και προάγοντας την ευημερία για όλους, σε κάθε ηλικία.

Αυτές οι βασικές προτεραιότητες είναι θεμελιωμένες στην Ατζέντα των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) του 2030 και συνδέονται με τρεις φιλόδοξους στόχους για τη συμβολή του τομέα της υγείας στους ΣΒΑ: τους στόχους του τριπλού δισεκατομμυρίου (Πλαίσιο 1).

ΠΛΑΙΣΙΟ 1 ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΤΡΙΠΛΟΥ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥ

Το ΓΠΕ 13 συνδέεται με τους στόχους του τριπλού δισεκατομμυρίου στο επίκεντρο της συμβολής του τομέα της υγείας προς τους ΣΒΑ για τον κόσμο:

- Ένα δισεκατομμύριο περισσότεροι άνθρωποι επωφελούνται από καθολική κάλυψη υγείας.
- Ένα δισεκατομμύριο περισσότεροι άνθρωποι προστατεύονται καλύτερα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για την υγεία.
- Ένα δισεκατομμύριο περισσότεροι άνθρωποι απολαμβάνουν καλύτερη υγεία και ευζωία.

Το ΕΠΕ διαμορφώνει τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Περιφέρειας στο ΓΠΕ 13 και τους εν λόγω παγκόσμιους στόχους. Ο Καταστατικός Χάρτης του Τάλιν: Συστήματα Υγείας για την Υγεία και την Ευημερία· η Διακήρυξη της Αστάνα (στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας)· η Διακήρυξη της Οστράβα της Έκτης Υπουργικής Διάσκεψης για το Περιβάλλον και την Υγεία και η Διακήρυξη της

Σαγκάης για την προώθηση της υγείας στην Ατζέντα για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη 2030 παρέχουν μια σταθερή βάση για την εκ νέου επικέντρωση του έργου της Περιφέρειας στις ακόλουθες βασικές προτεραιότητες, ενώ η πανδημία COVID-19 προσθέτει το στοιχείο του επείγοντος στις προσπάθειες για την επίτευξη των παραπάνω στόχων.

© Lilit Dadikyan

Μετά την εκλογή του νέου Περιφερειακού Διευθυντή για την Ευρώπη τον Σεπτέμβριο του 2019 και τον διορισμό του από το Διοικητικό Συμβούλιο στην 146η σύνοδό του τον Φεβρουάριο του 2020, τα κράτη μέλη της Περιφέρειας Ευρώπης του ΠΟΥ κάλεσαν το Περιφερειακό Γραφείο του ΠΟΥ για την Ευρώπη να επικεντρώσει εκ νέου τις εργασίες του σε αυτές τις βασικές προτεραιότητες. Το παραπάνω συνοδεύτηκε με μια ισχυρή έκκληση να συνδυαστούν οι δράσεις για καλύτερη υγεία σε όλη την Περιφέρεια μέσω του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Εργασίας, 2020-2025 (ΕΠΕ).

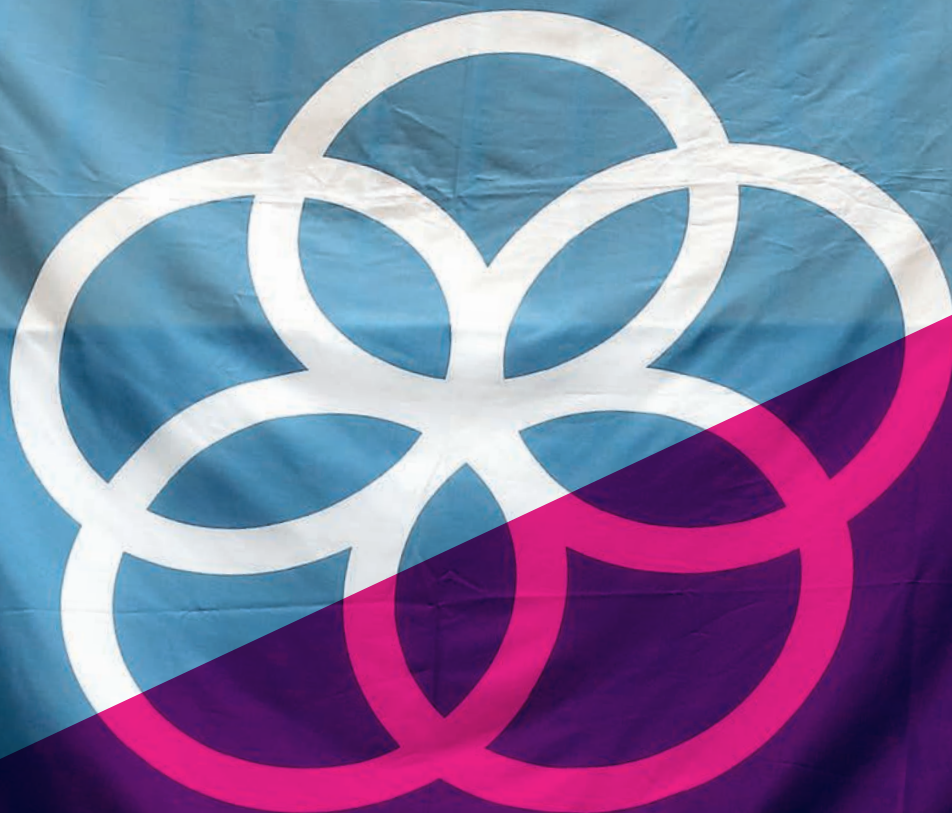
Μέρες αργότερα, η πανδημία COVID-19 χτύπησε την Ευρωπαϊκή Περιφέρεια με απρόσμενη αγριότητα. Η πανδημία ήταν –και εξακολουθεί να είναι– ένα

βαρύ πλήγμα για τους ανθρώπους και τις κοινότητες, για τους εργαζόμενους της υγείας, για τα συστήματα υγείας και κοινωνικής φροντίδας, για τις οικονομίες και την κοινωνία στο σύνολό της. Πολλοί πασχίζουν να περάσουν αυτή τη δοκιμασία αλώβητοι. Οι οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας θα επηρεάσουν έτσι περαιτέρω την υγεία και την ευημερία σε όλη την Περιφέρεια. Η κρίση της COVID-19 έχει καθοριστικές συνέπειες στα συστήματα υγείας και κοινωνικής φροντίδας, για τον ρόλο του ΠΟΥ Ευρώπης¹ ως θεσμού και για το ΕΠΕ. Έθεσε σε κίνηση μια διαδικασία που έπεται να έχει ως αποτέλεσμα μια ριζική μεταμόρφωση των συστημάτων υγείας και κοινωνικής φροντίδας στην Περιφέρεια, με την προοπτική ενός ψηφιακού, καινοτόμου, κατευθυνόμενου από εκβάσεις και ανθρωποκεντρικού μέλλοντος.

1 Ο ΠΟΥ Ευρώπης αποτελείται από το Περιφερειακό Γραφείο στην Κοπεγχάγη, Δανία· 32 γραφεία χωρών, τομέων και διασύνδεσης· τρεις υποπεριφερειακούς κόμβους του Προγράμματος Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης Υγείας του ΠΟΥ (ΠΕΥ)· πέντε Γεωγραφικά Διάσπαρτα Γραφεία (ΓΔΓ) και μία Σύμπραξη που φιλοξενείται από τον ΠΟΥ. Το Γραφείο Βαρκελώνης του ΠΟΥ για την Ενίσχυση των Συστημάτων Υγείας, στην Ισπανία, δεν έχει το ίδιο καθεστώς με τα ΓΔΓ δεδομένης της απουσίας ενός συμφωνημένου νομικού πλαισίου για την παρουσία του ΠΟΥ στην Ισπανία. Ωστόσο, υπάρχει μια ανανεωμένη δέσμευση της Ισπανίας και του ΠΟΥ προκειμένου να βρεθεί λύση σε αυτό το μακροχρόνιο ζήτημα και οι διαπραγματεύσεις βρίσκονται σε εξέλιξη με τη συμμετοχή του Γραφείου του Γενικού Διευθυντή.

17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

©WHO

Η πολιτική εντολή για το ΕΠΕ

Το ΕΠΕ αντανακλά την αποφασιστικότητα του ΠΟΥ Ευρώπης να μην αφήσει κανέναν πίσω και να ενισχύσει την ηγεσία των αρχών υγείας στην Περιφέρεια.

Δεν αφήνουμε κανέναν πίσω. Η παρουσία ανισοτήτων στον τομέα της υγείας δείχνει ότι χρειάζεται ακόμη να γίνουν πολλά για να έχουμε μια δίκαιη κοινωνία. Οι ανισότητες αποτελούν μια επίμονη πρόκληση στην Ευρωπαϊκή Περιφέρεια – τόσο από την προοπτική της υγείας όσο και από την προοπτική της πολιτικής. Η επιδημιολογία των μεταδοτικών νοσημάτων στην Περιφέρεια τονίζει τη σημασία της αντιμετώπισης των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων, όπως τονίζει και η άνιση επιβάρυνση των μη μεταδοτικών νοσημάτων (MMN). Για παράδειγμα, ο κίνδυνος πρόωρου θανάτου από τα τέσσερα κύρια μη μεταδοτικά νοσήματα είναι κάτω από 10% σε ορισμένες χώρες, ενώ αγγίζει το ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό του 31% σε άλλες. Το χάσμα εξακολουθεί να υφίσταται: η σύγκλιση μεταξύ των χωρών της Περιφέρειας παραμένει απογοητευτικά αργή και σχετίζεται με τις μεγάλες αποκλίσεις στις επενδύσεις στον τομέα της υγείας. Το παραπάνω αντικατοπτρίζεται από τη στασιμότητα στην πρόοδο και μερικές φορές στην επιδείνωση όσον αφορά στην ισότητα ως προς την υγεία σε πολλά κράτη-μέλη. Στο πλαίσιο αυτό, η COVID-19 έχει πλήξει βαρύτερα τους φτωχούς και τους πιο ευάλωτους, επιδεινώνοντας τις προϋπάρχουσες ανισότητες. Έχει καταστήσει δραματικότερα τα αποτελέσματα της κοινωνικής αποεπένδυσης και έχει αναδείξει πόσο δρόμο έχουν ακόμη οι κοινωνίες να διανύσουν έτσι ώστε να ενταχθεί η υγεία και η κοινωνική φροντίδα σε μια οικονομία ευημερίας. Ο δυσανάλογα αργός ρυθμός της περιφερειακής σύγκλισης επιβραδύνεται περαιτέρω από το χάσμα μεταξύ των δύο φύλων και το κοινωνικό χάσμα, όσον αφορά στις εκβάσεις υγείας σε εθνικό επίπεδο, την ανεπαρκή προσοχή στις μεγάλες ομάδες ευάλωτων ατόμων και τις προκλήσεις που σχετίζονται με τη μετανάστευση εντός των χωρών, αλλά και μεταξύ τους. Κατά συνέπεια, το ΕΠΕ δίνει μεγάλη έμφαση στο να μην αφήσουμε κανέναν πίσω.

©WHO/Sergey Volkov

Ηγεσία και εγκυρότητα. Το ΕΠΕ τονίζει επίσης την ανάγκη να *ενισχυθούν οι ηγετικές δυνατότητες των υγειονομικών αρχών*. Η κρίση της COVID-19 έχει ενισχύσει το κύρος του υγειονομικού δυναμικού στα μάτια της κοινής γνώμης στα περισσότερα κράτη μέλη. Ωστόσο, σε αρκετές χώρες, η προϋπάρχουσα δυσαρέσκεια έχει επιδεινωθεί από τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν οι κατά τόπους υγειονομικές αρχές στη διαχείριση της κρίσης που επέφερε η νόσος COVID-19. Σε όλη την Ευρωπαϊκή Περιφέρεια, οι πολίτες όλο και περισσότερο επιθυμούν οι κυβερνήσεις να εξασφαλίσουν τα θεμελιώδη δικαιώματά τους για καλύτερη υγεία και ευημερία· για την καθολική πρόσβαση στη φροντίδα· για να ζουν σε ασφαλείς, υποστηρικτικές και υγιείς κοινότητες και για την υγειονομική ασφάλεια. Όλο και περισσότερο, οι υγειονομικές αρχές ανησυχούν για το χάσμα μεταξύ αυτών των εύλογων προσδοκιών και της εμπειρίας επιδείνωσης του περιβάλλοντος και των υπηρεσιών υγείας που περιορίζονται από ελλείψεις, αποεπέν-

δυση, εμπορευματοποίηση ή ακόμα και διαφθορά. Τροφοδοτούμενο από την επιδημία παραπληροφόρησης που συνοδεύει την κρίση της COVID-19, αυτό το χάσμα μεταξύ προσδοκιών και εμπειρίας διαβρώνει την εμπιστοσύνη στη διακυβέρνηση του τομέα της υγείας. Το ΕΠΕ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην υποστήριξη των δυνατοτήτων για αποτελεσματική ηγεσία για την υγεία και την εμπλοκή με άλλους τομείς πολιτικής, έτσι ώστε οι υγειονομικές αρχές να μπορούν να ανταποκριθούν στις εύλογες προσδοκίες των πληθυσμών που υπηρετούν.

Η ανάγκη έτσι ώστε τα συστήματα υγείας και οι υπηρεσίες δημόσιας υγείας να επικεντρωθούν στην ανάκαμψη, την ανθεκτικότητα και την ευρωστία στον απόηχο της πανδημίας COVID-19, ενισχύει την αποφασιστικότητα να μην μείνει κανένας πίσω και να ενισχυθούν οι δυνατότητες ηγεσίας των υγειονομικών αρχών.

Σε τι θα επικεντρωθεί
ο ΠΟΥ Ευρώπης;
Οι τρεις βασικές
προτεραιότητες του ΕΠΕ

Οι βασικές προτεραιότητες του ΕΠΕ έχουν ως απαρχή τους τις εύλογες προσδοκίες των πολιτών. Οι πολίτες προσδοκούν από τις κυβερνήσεις τους να διασφαλίσουν το δικαίωμα στην καθολική πρόσβαση σε ποιοτική φροντίδα, χωρίς δυσανάλογη οικονομική επιβάρυνση, έτσι ώστε να προστατεύονται από καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για την υγεία και να εξασφαλίσουν καλύτερη υγεία και ευζωία σε όλες τις ηλικίες. Αυτό παρέχει το πλαίσιο πολιτικής για τις συγκεκριμένες περιοχές που αποτελούν το τεχνικό χαρτοφυλάκιο του ΠΟΥ Ευρώπης (Πλαίσιο 2). Η βασική κατεύθυνση του ΕΠΕ είναι να προωθεί κλάδους εργασίας και πρωτοβουλίες που συμβάλλουν άμεσα στις τρεις βασικές προτεραιότητες και συναποτελούν ένα μεταπανδημικό πρόγραμμα ανάκαμψης και μεταρρυθμίσεων. Τέσσερις εμβληματικές πρωτοβουλίες συμπληρώνουν το χαρτοφυλάκιο: προορίζονται ως επιταχυντές αλλαγής, αναδεικνύοντας κρίσιμα ζητήματα που κατέχουν εξέχουσα θέση στα θεματολόγια των κρατών μελών και για τα οποία ευρείας προβολής και υψηλού επιπέδου πολιτική δέσμευση μπορεί να επιφέρει δραστικό μετασχηματισμό.

Η πανδημία COVID-19 και οι διαφαινόμενες οικονομικές επιπτώσεις της ασκούν τρομερές πιέσεις στα συστήματα υγείας και κοινωνικής μέριμνας. Ακόμη και με σημαντικές ανακαλύψεις στη θεραπεία, τις εξετάσεις και τα εμβόλια, η μετάβαση προς μια σταθερή κατάσταση χαμηλού επιπέδου μετάδοσης θα αφήσει ένα βαρύ αποτύπωμα. Τα συστήματα υγείας και κοινωνικής φροντίδας αντιμετωπίζουν προβλήματα την εξάντληση του προσωπικού πρώτης γραμμής, δραστικά μειωμένους προϋπολογισμούς και ουρές ασθενών που αναμένουν θεραπεία. Η πλήρης έκταση αυτής της κληρονομιάς προφανώς δεν είναι ακόμη γνωστή, αλλά η COVID-19 επέτεινε την ευπάθεια και την υποχρηματοδότηση της υγείας, των κοι-

νωνικών υπηρεσιών και του εργατικού δυναμικού τους.

Το συμπέρασμα είναι μια ενισχυμένη συναίνεση ότι η φροντίδα υγείας, η κοινωνική φροντίδα και η δημόσια υγεία είναι στοιχεία ζωτικής σημασίας για την οικονομία της ευημερίας – υπό την προϋπόθεση ότι η ανάκαμψη και η μεταρρύθμιση θα δώσουν βιώσιμες απαντήσεις στις σημερινές και μελλοντικές προκλήσεις, με σημαντικές επενδύσεις στην ανάπτυξη ανθεκτικών και εύρωστων συστημάτων. Θα πρέπει να υπάρξει μια ισορροπία μεταξύ της παροχής καθολικής πρόσβασης στη φροντίδα και τη δημόσια υγεία, που να ανταποκρίνεται έγκαιρα και επαρκώς σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, και την εξασφάλιση υγιούς ζωής και ευημερίας για όλους σε όλες τις ηλικίες. Αντί για βραχυπρόθεσμες λύσεις, κάτι τέτοιο απαιτεί τη προνοητικότητα σε επίπεδο διακυβέρνησης, με θάρρος, δημιουργικότητα και ικανότητα μάθησης.

Η υγεία και τα συστήματα υγείας αποτελούν επί του παρόντος το επίκεντρο σε συζητήσεις επιπέδου περιφέρειας και υποπεριφέρειας, καθώς και σε εθνικό και υποεθνικό επίπεδο. Κατά τη διάρκεια αυτής της κρίσης, το Περιφερειακό Γραφείο του ΠΟΥ για την Ευρώπη, έχει έλθει στο προσκήνιο για την ηγεσία του. Ο ΠΟΥ Ευρώπης έχει αποδείξει ότι μπορεί να λειτουργήσει ως ένας ΠΟΥ και ένας οργανισμός Ηνωμένων Εθνών· ότι μπορεί να ενώσει και να κινητοποιήσει τα κράτη μέλη και τα όργανα σε όλη την ποικιλομορφία της περιφέρειας, δημιουργώντας υποπεριφερειακούς μηχανισμούς όπου είναι απαραίτητο, και συμπεριλαμβάνοντας όλες τις μικρές χώρες· ώστε να μπορεί άμεσα να αναπτύξει το προσωπικό και την τεχνογνωσία όπου χρειάζεται, να εκδώσει εγκαίρως σχετικές κανονιστικές οδηγίες και να συντονίσει και να επισπεύσει την προμήθεια

μέσων ατομικής προστασίας· και ότι μπορεί να επικοινωνήσει με πυγμή και αντικειμενικότητα. Καθώς η Περιφέρεια κινείται προς μια περίοδο ανασυγκρότησης και μεταρρύθμισης, ο ΠΟΥ Ευρώπης μπορεί να αξιοποιήσει αυτήν την τάση για να βοηθήσει τις χώρες και να διευκολύνει τη συζήτηση για τη διασύνδεσή της υγείας με την κοινωνικοοικονομική σφαίρα.

Για να μπορούν οι πολίτες να είναι στο επίκεντρο της δημόσιας πολιτικής, οι προσπάθειες ανάκαμψης πρέπει να αποκτήσουν σάρκα και οστά σε εθνικό επίπεδο. Κάτι τέτοιο απαιτεί ρεαλιστικές, στοχευμένες και πλαισιοστρεφείς προσπάθειες για τη διασφάλιση ότι το τεχνικό χαρτοφυλάκιο του ΠΟΥ Ευρώπης βασίζεται σε συνέργειες μεταξύ των τεχνικών προγραμμάτων που επικεντρώνονται στις βασικές

προτεραιότητες του ΕΠΕ (Πλαίσιο 2). Αυτό το χαρτοφυλάκιο παρέχει μια απαραίτητη βάση για την αντιμετώπιση του μεγάλου εύρους των μη μεταδοτικών νοσημάτων, των μεταδοτικών νοσημάτων, καθώς και τους κοινωνικούς και οικονομικούς καθοριστικούς παράγοντες της υγείας που διαμορφώνουν τις εκβάσεις της υγείας και την ανισότητα της υγείας καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής. Δημιουργεί τα θεμέλια για την υποστήριξη που παρέχεται σε χώρες που επιδιώκουν να δώσουν έμφαση στις τρεις βασικές προτεραιότητες.

Ο ΠΟΥ Ευρώπης θα καταστήσει τη στήριξη των εθνικών προσπαθειών την πρωταρχική του εστίαση. Μαζί με την άμεση υποστήριξη σε εθνικό επίπεδο, η βελτιωμένη εθνική εστίαση βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην

ενίσχυση των περιφερειακών και περιφερειακών συνδέσμων. Ο ΠΟΥ Ευρώπης σήμερα έχει ενισχύσει τη σύγκληση ισχύος μεταξύ των περιφερειακών και υποπεριφερειακών οργανισμών και φορεών, καθώς και αυτή των διακυβερνητικών και μη κρατηκών φορεών. Θα αξιοποιήσει αυτή τη νέα έμφαση για να εξασφαλίσει ότι οι διεθνείς κανονιστικές ρυθμίσεις και οι ρυθμίσεις πολιτικής, ιδίως εκείνες που αποσκοπούν στην μεταπανδημική ανάκαμψη, υποστηρίζουν την πρόοδο στις βασικές προτεραιότητες. Ως εκ τούτου, ο ΠΟΥ Ευρώπης θα επιδιώξει συνεργίες και οικονομίες κλίμακας στο έργο του σε επίπεδο περιφέρειας και

υποπεριφέρειας που να υποστηρίζουν τις προσπάθειες των εθνικών υγειονομικών αρχών για την ανάκαμψη και τη μεταρρύθμιση. Η εις βάθος συνεργασία με εθνικές υγειονομικές αρχές και μεταξύ των εθνικών υγειονομικών αρχών, με σημαντικούς παράγοντες της υγείας και του κοινωνικού τομέα, καθώς και με φορείς από άλλους τομείς, όπως το περιβάλλον, την πολεοδομία, τις μεταφορές, την εκπαίδευση ή η γεωργία, είναι απαραίτητη για να επιτευχθεί η αναγκαία ισορροπία μεταξύ των τριών βασικών προτεραιοτήτων που έχουν σχεδιαστεί για τις ειδικές περιστάσεις και ανάγκες κάθε κράτους μέλους.

ΠΛΑΙΣΙΟ 2. ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΤΟΥ ΤΡΕΧΟΝΤΟΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΥ ΕΥΡΩΠΗΣ

Το τεχνικό χαρτοφυλάκιο του ΠΟΥ Ευρώπης έχει διαμορφωθεί σε τρία τμήματα, τα οποία έχουν ως επίκεντρο την υποστήριξη των χωρών για να σημειώσουν πρόοδο στις τρεις βασικές προτεραιότητες: ΚΚΥ, υγειονομική ασφάλεια, υγεία και ευημερία, με τις προσεγγίσεις ισότητας των φύλων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων να ενσωματώνονται σε αυτές τις τρεις προτεραιότητες. Υποστηρίζονται από το Γραφείο του Περιφερειακού Διευθυντή και ένα Τμήμα Επιχειρησιακής Διαχείρισης.

Το **Τμήμα Εθνικών Συστημάτων και Πολιτικών Υγείας (ΤΕΣΠΥ)** βοηθά τις χώρες στην Περιφέρεια με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των κατάλληλων πολιτικών και συστημάτων υγείας για την ενίσχυση της ΚΚΥ. Σκοπός του είναι να ενισχύσει την ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών υγείας, οι οποίες καθοδηγούνται από δεδομένα, βασί-

ζεται σε τεκμήρια και διαμορφώνεται αναλόγως του πλαισίου, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, υιοθετώντας μια περιεκτική προσέγγιση που περιλαμβάνει όλο το διάστημα του βίου. Το Τμήμα υποστηρίζει την ενίσχυση της ηγετικής θέσης της δημόσιας υγείας, με έμφαση στην εφαρμογή των πολιτικών που έχουν επίκεντρο τον άνθρωπο, την προαγωγή της υγείας, την πρόληψη της ασθένειας και την αντιμετώπιση των κοινωνικών και οικονομικών καθοριστικών παραγόντων της υγείας. Το Τμήμα έχει ως στόχο να ενθαρρύνει την ηγεσία σε θέματα ισότητας, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στον τομέα της υγείας. Επικεντρώνεται στην ανάπτυξη ικανοτήτων για καινοτομία των συστημάτων υγείας έτσι ώστε να είναι δυνατή η βιώσιμη παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και κοινοτικών υπηρεσιών σε διασύνδεση με τα νοσοκομεία, την

ΠΛΑΙΣΙΟ 2. ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΤΟΥ ΤΡΕΧΟΝΤΟΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΥ ΕΥΡΩΠΗΣ

ψυχική υγεία, τη δημόσια υγεία και τις υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας. Για να γίνει αυτό, το ΤΕΣΠΥ υποστηρίζει τις προσπάθειες κάθε χώρας για τη διευκόλυνση της πρόσβασης, έτσι ώστε να μη μείνει κανείς πίσω, για τη βελτίωση της οικονομικής προστασίας, για την ενίσχυση του υγειονομικού δυναμικού, για την αύξηση της πρόσβασης σε προσιτά φάρμακα και τεχνολογίες, καθώς και για την προώθηση της υιοθέτησης και της εφαρμογής της ψηφιακής τεχνολογίας.

Το Τμήμα Εθνικών Προγραμμάτων Υγείας (ΤΕΠΥ)

βοηθά τις προσπάθειες της χώρας να μειωθεί η επιβάρυνση των μη μεταδοτικών και μεταδοτικών νοσημάτων και στην αντιμετώπιση των κοινωνικών και οικονομικών καθοριστικών παραγόντων της υγείας. Επικεντρώνεται σε μέτρα προώθησης της υγείας: πρόληψη της βίας και των τραυματισμών· ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο των μη μεταδοτικών νοσημάτων, συμπεριλαμβανομένων των καρκίνων, των καρδιαγγειακών νοσημάτων, των χρόνιων αναπνευστικών νοσημάτων και του διαβήτη· και κινδύνων που συνδέονται με το κάπνισμα, την έλλειψη σωματικής άσκησης, την ανθυγιεινή διατροφή και την επιβλαβή χρήση του αλκοόλ· μεταδοτικά νοσήματα όπως η φυματίωση, το HIV/AIDS, η ηπατίτιδα και νοσημάτων που μεταδίδονται μέσω φορέων και παραμελημένων τροπικών νοσημάτων· εκρίζωση και την εξάλειψη των νοσημάτων που προλαμβάνονται με εμβολιασμό και έκκληση για αυξημένη χρήση των εμβολίων· συγκράτηση και έλεγχος της μικροβιακής αντο-

χής· και αντιμετώπιση των υφιστάμενων και αναδυόμενων κινδύνων περιβαλλοντικής υγιεινής. Η αποφασιστικότητα για την εξασφάλιση καθολικής πρόσβασης σε ποιοτικές και ανθρωποκεντρικές υπηρεσίες υγείας σε όλο το εύρος συνέχειας της φροντίδας συνοδεύεται από συγκεκριμένα μέτρα για τη δημιουργία της βάσης τεκμηρίωσης για τη χάραξη πολιτικής και παρεμβάσεις χρησιμοποιώντας κοινωνικές, πολιτισμικές και συμπεριφορικές προσεγγίσεις, για την εφαρμογή της καινοτομίας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Το Τμήμα Εθνικής Υποστήριξης και Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης (ΤΕΥΚΕΑ)

υποστηρίζει τις προσπάθειες συντονισμού πολλών τομέων της κυβέρνησης και εταιρών –συμπεριλαμβανομένων διμερών και πολυμερών, ταμείων και ιδρυμάτων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα– για την επίτευξη των στόχων της υγείας και των εθνικών πολιτικών και στρατηγικών για την υγεία. Σε αυτές περιλαμβάνεται η παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη για τη διαχείριση και την αντιμετώπιση των υγειονομικών αναγκών των προσφύγων και των μεταναστών, με έμφαση στην πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας και στην ετοιμότητα για εισροές προσφύγων και μεταναστών. Το Τμήμα στεγάζει το Πρόγραμμα Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης Υγείας του ΠΟΥ (ΠΕΥ), το οποίο παρέχει τεχνική καθοδήγηση και επιχειρησιακή υποστήριξη για την πρόληψη, την προετοιμασία, τον εντοπισμό, την ταχεία απόκριση και την ανάκαμψη από επιδημίες και καταστά-

ΠΛΑΙΣΙΟ 2. ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΤΟΥ ΤΡΕΧΟΝΤΟΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΥ ΕΥΡΩΠΗΣ

σεις έκτακτης ανάγκης. Το ΠΟΥ βοηθά τις χώρες να ελέγξουν και να μετριάσουν τον κίνδυνο νοσημάτων υψηλής απειλής και μολυσματικών κινδύνων· να εντοπίσουν και να αξιολογήσουν απειλές υγείας έκτακτης ανάγκης και να ενημερώσουν σχετικά τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων για τη δημόσια υγεία· και να ανταποκριθούν γρήγορα και αποτελεσματικά σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο ενός συντονισμένου Συστήματος Διαχείρισης Περιστατικών. Εξασφαλίζει την αποτελεσματική διαχείριση του έργου του ΠΟΥ, τη βιώσιμη χρηματοδότηση, την επαρκή στελέχωση και τη λειτουργική ετοιμότητα να εκπληρώσει την αποστολή του σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Η δομή κομβικών γραμμών και ακτινικών συνδέσεων εξασφαλίζει ειδικές για κάθε χώρα και διακρατικές δραστηριότητες σε χώρες προτεραιότητας.

Το **Τμήμα Επιχειρησιακής Διαχείρισης (ΤΕΔ)** εξασφαλίζει την παραγωγικότητα και τη διαφάνεια των τεχνικών προγραμμάτων και την εφαρμογή του ΕΠΕ. Το ΤΕΔ επιβλέπει τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική λογοδοσία με μια προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο για την υποστήριξη της διαχείρισης των πόρων που του έχουν ανατεθεί με προσήλωση στις αρχές αξιοποίησης των πόρων. Το ΤΕΔ υλοποιεί έργα για τη βελτίωση της παρα-

γωγικότητας του ΠΟΥ Ευρώπης και την εξασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας των δομών της Περιφέρειας· την ανάπτυξη μιας πελατοστρεφούς κουλτούρας μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών· την ενίσχυση των ικανοτήτων των κατά τόπους Γραφείων· και την ώθηση στρατηγικών πρωτοβουλιών για την ενίσχυση των κινήτρων του προσωπικού και την παραγωγικότητα. Το ΤΕΔ προσπαθεί να ενισχύσει την ικανότητα του ΠΟΥ Ευρώπης να αντιδράσει με ευέλικτο τρόπο στις εξωτερικές και εσωτερικές αλλαγές.

Το **Γραφείο Περιφερειακού Διευθυντή (ΓΠΔ)** έχει τη συνολική ευθύνη για τον σχεδιασμό, την εκτέλεση και την αξιολόγηση των προγραμμάτων του ΠΟΥ σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και στην ενίσχυση της εναρμόνισης και της κοινής εργασίας σε όλα τα τρία επίπεδα του οργανισμού. Αποτελεί την εγγύηση του Χάρτη Αξιών του ΠΟΥ. Περιλαμβάνει τις λειτουργίες της κινητοποίησης πόρων και συμμαχιών, των εξωτερικών σχέσεων και της επικοινωνίας, και την υποστήριξη σε διοικητικά όργανα της ευρωπαϊκής περιφέρειας, εκτός από την ανάπτυξη της οργάνωσης, την ανάπτυξη του προσωπικού, τη μάθηση και τον μετασχηματισμό. Επίσης περιλαμβάνει τη λειτουργία εκπροσώπησης του ΠΟΥ στα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βασική προτεραιότητα 1. Οδεύοντας προς την ΚΚΥ

Σε όλη την Περιφέρεια, οι πολίτες προσδοκούν οι κυβερνήσεις να τους εξασφαλίσουν το δικαίωμα στην ΚΚΥ: να έχουν δηλαδή καθολική πρόσβαση σε ποιοτική φροντίδα, χωρίς δυσανάλογη οικονομική επιβάρυνση. Προσδοκούν τα συστήματα υγείας να μπορούν να ανταποκριθούν σε ένα ευρύ φάσμα απειλών και προβλημάτων που σχετίζονται με την υγεία, συλλογικών και ατομικών, οξέων και χρόνιων, μεταδοτικών και μη μεταδοτικών. Ο ΠΟΥ Ευρώπης θα στηρίξει τις προσπάθειες των κρατών μελών για να δημιουργήσουν ισχυρά, ανθεκτικά και βασισμένα σε τεκμήρια συστήματα, ως τον πυρήνα της μεταπανδημικής ανάκαμψης. Το έργο του ΠΟΥ Ευρώπης για την ΚΚΥ επικεντρώνεται σε πέντε τομείς:

1. Στήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών να τεθεί ο άνθρωπος στο επίκεντρο των υπηρεσιών

- (a) Γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των συστημάτων υγείας και της κοινωνικής φροντίδας, θεσμοθέτηση του διαλόγου σε θέματα πολιτικής και μηχανισμών συντονισμού, για να εξασφαλιστεί η ανθρωποκεντρικότητα σε όλο το εύρος συνέχειας της φροντίδας για τα μεταδοτικά και τα μη μεταδοτικά νοσήματα και την επίδραση τους στις συνθήκες ψυχικής υγείας σε όλη τη διάρκεια της ζωής.
- (b) Γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και των υπηρεσιών δημόσιας υγείας, ειδικότερα, με την ενσωμάτωση βασικών λειτουργιών της δημόσιας υγείας και εστιάζοντας στην παρακολούθηση και την αξιο-

λόγηση των αναγκών υγείας του πληθυσμού σε επίπεδο κοινότητας.

- (c) Γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της πρωτοβάθμιας, εξειδικευμένων εξωνοσοκομειακών και νοσοκομειακών υπηρεσιών φροντίδας (δημόσιων και ιδιωτικών), θέτοντας την πρωτοβάθμια φροντίδα ως το επίκεντρο της ανθρωποκεντρικής παροχής υπηρεσιών.
- (d) Ενσωμάτωση της συνέχειας της φροντίδας από την κλινική πρόληψη, μέσω της έγκαιρης διάγνωσης και ελέγχου, της θεραπείας, της αποκατάστασης και της υποστηρικτικής φροντίδας για την κάλυψη των αναγκών των πολιτών ως προς τα μεταδοτικά νοσήματα και μη μεταδοτικά νοσήματα (Πλαίσιο 3).

- (e) Ανάπτυξη συνεκτικών στρατηγικών και στόχων πολιτικής για την παροχή προσιτών, προσβάσιμων, αποδεκτών και ποιοτικών υπηρεσιών για τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία. Το κλείσιμο της ψαλίδας όσον αφορά το χάσμα ισότητας και η προάσπιση της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας και δικαιωμάτων² για τους πλέον ευάλωτους και περιθωριοποιημένους είναι η λυδία λίθος για την πρόοδο προς την ΚΚΥ: απαιτεί την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος υγείας και αντικαθρεπτίζει κατά πόσον οι πολιτικοί και νομοθετικοί φραγμοί ανατάσσονται και κατά πόσον η ισότητα των φύλων, η ισότητα εν γένει και τα ανθρώπινα δικαιώματα προωθούνται και γίνονται σεβαστά.

ΠΛΑΙΣΙΟ 3. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ ΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΝΑ ΤΕΘΕΙ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο ΠΟΥ Ευρώπης θα προσπαθήσει να ενσωματώσει τη συνέχεια της φροντίδας από την κλινική πρόληψη, μέσω της έγκαιρης διάγνωσης και ελέγχου, της θεραπείας, της αποκατάστασης και της παρηγορητικής φροντίδας.

Θα στηρίξει την ανάπτυξη βιώσιμων υπηρεσιών για την κάλυψη των αναγκών υγειονομικής περίθαλψης των ατόμων με μεταδοτικά και μη

μεταδοτικά νοσήματα μέσω των ακόλουθων ενεργειών.

- Ενίσχυση της στρατηγικής ηγεσίας, για την προώθηση και την παρακολούθηση των περιφερειακών, υποπεριφερειακών και εθνικών δράσεων για την αντιμετώπιση των μεταδοτικών και μη μεταδοτικών νοσημάτων ως μέρος της ΚΚΥ.

2 Σύμφωνα με το πρόγραμμα δράσης της Διεθνούς Διάσκεψης για τον Πληθυσμό και την Ανάπτυξη και την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου και τα έγγραφα που προέκυψαν από τις διασκέψεις αναθεώρησης.

ΠΛΑΙΣΙΟ 3. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ ΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΝΑ ΤΕΘΕΙ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

- Κάλυψη της εθνικής ζήτησης για τεχνική καθοδήγηση και βοήθεια για παρεμβάσεις προτεραιότητας σε επίπεδο μεταδοτικών και μη μεταδοτικών νοσημάτων. Αυτό θα περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, τον έλεγχο και την ανάπτυξη καινοτόμων, πλαισιοστρεφών συστάσεων και προτύπων για υψηλής ποιότητας υπηρεσίες για την πρόληψη και τη διαχείριση τόσο οξέων επεισοδίων όσο και χρόνιων παθήσεων. Η στήριξη αυτή θα παρέχεται σε συνεργασία με τους εθνικούς φορείς χάραξης πολιτικής, τους επαγγελματίες και τους σχετικούς τοπικούς φορείς, και θα υποστηρίζεται από τα Συνεργαζόμενα Κέντρα του ΠΟΥ, καθώς και από επαγγελματικές ενώσεις και ενώσεις ασθενών, ανάλογα με την περίπτωση.
- Σύγκληση περιφερειακών φορέων και δημιουργία μιας περιφερειακής πλατφόρμας εμπειρογνομόνων από τα κράτη μέλη, οικείους ειδικευμένους περιφερειακούς οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, ευρωπαϊκών επαγγελματικών ενώσεων

ΠΛΑΙΣΙΟ 3. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ ΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΝΑ ΤΕΘΕΙ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

και Συνεργαζόμενων Κέντρων του ΠΟΥ για να κατευθύνουν νέες προσεγγίσεις στην εφαρμογή των παγκόσμιων πρωτοβουλιών για την εξάλειψη του καρκίνου, συμπεριλαμβανομένου του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας, του καρκίνου του μαστού και του καρκίνου της παιδικής ηλικίας. Επιπλέον, θα διευκολύνει την ανάπτυξη του υποπεριφερειακού συνασπισμού των χωρών και τη δημιουργία θεσμικών μηχανισμών αδελφοποίησης για την αύξηση της υιοθέτησης και την κατάλληλη μεταφορά τεκμηριωμένων γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών από την πρόληψη, τη διάγνωση, τη θεραπεία και τη διαχείριση του καρκίνου.

- Ανάπτυξη της ικανότητας μεγαδεδομένων στην επιτήρηση, τη μοντελοποίηση και την παρακολούθηση της πολιτικής, καθώς και ανάπτυξη έγκαιρων και στοχευμένων στρατηγικών για την επιτήρηση, την

πρόληψη, τη διάγνωση και τη θεραπεία των μεταδοτικών και μη μεταδοτικών νοσημάτων.

Η ενσωμάτωση της συνεχούς φροντίδας είναι ζωτικής σημασίας όχι μόνο για την επίτευξη της ΚΚΥ, αλλά και για την προστασία από καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για την υγεία. Ο ΠΟΥ Ευρώπης θα στηρίξει τον εθνικό διάλογο σχετικά με την ανάγκη επένδυσης στην πρόληψη και τον έλεγχο των μεταδοτικών και μη μεταδοτικών νοσημάτων για την ανακούφιση της κοινωνικοοικονομικής επιβάρυνσης από τις τρέχουσες και μελλοντικές πανδημίες και την ενίσχυση της διυπηρεσιακής συνεργασίας και του εθνικού συντονισμού για τη συμπερίληψη των ΜΜΝ στην ετοιμότητα και την απόκριση σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης και στην COVID-19. Ο ΠΟΥ Ευρώπης θα υποστηρίξει επίσης την ανάπτυξη των σχεδίων υγειονομικής ασφάλειας με τον μακροπρόθεσμο στόχο της δημιουργίας ανθεκτικότερων συστημάτων υγείας.

2. Υποστήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών για τη διασφάλιση και την ενίσχυση της οικονομικής προστασίας

- (a) Επέκταση του διαλόγου σε επίπεδο περιφέρειας και υποπεριφέρειας για την οικονομική προστασία με τα Υπουργεία Οικονομικών και με διακυ-

βερνητικούς οργανισμούς για την εξασφάλιση επαρκών επενδύσεων στη μεταπανδημική ανάκαμψη και τις μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένης της εκ των προτέρων εκτίμησης των επιπτώσεων των προγραμμάτων προσαρμογής και ανάκαμψης για κενά στην κάλυψη υγείας, τις ιδιωτικές δαπάνες υγείας και τις ακάλυπτες ανάγκες λόγω του κόστους.

- (b) Υποστήριξη του εθνικού διαλόγου για την εξασφάλιση του επαναπροσδιορισμού των κρατικών προϋπολογισμών και την οριοθέτηση των δημόσιων δαπανών για την υγεία και την κοινωνική φροντίδα στον απόηχο της πανδημικής κρίσης.
- (c) Ενίσχυση της διαπραγματευτικής ικανότητας των εθνικών υγειονομικών αρχών για να συμμετάσχουν σε εποικοδομητικό διάλογο σχετικά με τις επιπτώσεις των σχεδίων οικονομικής ανάκαμψης στον τομέα της υγείας.
- (d) Υποστήριξη των εθνικών αρχών για μείωση των οικονομικών επιβαρύνσεων και των ακάλυπτων αναγκών σε υπηρεσίες υγείας (συμπεριλαμβανομένων των φαρμάκων), εντοπίζοντας τα κενά στην κάλυψη υγείας και χαράσσοντας εκ νέου την πολιτική κάλυψης για την πλήρωση αυτών των κενών.

3. Στήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών για να αντιμετωπίσουν τις μεταπανδημικές προκλήσεις ανάκαμψης του υγειονομικού δυναμικού

- (a) Στήριξη στη χάραξη εθνικών στρατηγικών για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και τη διατήρηση και την παρακίνηση του υπάρχοντος εργατικού δυναμικού. Καθώς και την ευθυγράμμιση της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της παραγωγής του μελλοντικού εργατικού δυναμικού με τις ανάγκες υγείας του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων της μεταπανδημικής ανάκαμψης.

- (b) Σύγκληση μιας υπερεθνικής κοινοπραξίας ακαδημαϊκών και επαγγελματιών οργανώσεων για την υποστήριξη της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης για το υγειονομικό δυναμικό. Αυτή η κοινοπραξία θα πρέπει να εργαστεί σε όλα τα κράτη μέλη για να αναπροσανατολίσει το υπάρχον υγειονομικό δυναμικό έτσι ώστε να χρησιμοποιήσει καινοτόμα συστήματα και τεχνολογίες για την παροχή ανθρωποκεντρικής φροντίδας ομαδικής βάσης στο πλαίσιο της μετα-COVID-19 εποχής.
- (c) Υποστήριξη των κρατών μελών για την ανάπτυξη βιώσιμου υγειονομικού δυναμικού με την επίτευξη συναίνεσης σε περιφερειακές και υποπεριφερειακές πρωτοβουλίες για την επίτευξη μιας πιο δίκαιης κατανομής του υγειονομικού δυναμικού και την αντιμετώπιση των ελλείψεων: επιτρέποντας μια καλύτερη κατανόηση της δυναμικής της αγοράς εργασίας για την υγεία· μέσω της παρακολούθησης της κινητικότητας των εργαζομένων για την υγεία· μέσω κοινών στρατηγικών για τον μετριασμό παραγόντων «απώθησης» (συμπεριλαμβανομένης της εξουθένωσης και της έλλειψης κινήτρων)· και μέσα από τις δράσεις για τη διατήρηση και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης μεταξύ των επαγγελματιών υγείας και των υγειονομικών αρχών.

4. Στήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών να διασφαλίσουν την πρόσβαση όλων σε φάρμακα, εμβόλια και ιατροτεχνολογικά προϊόντα

- (a) Σύγκληση των εμπλεκόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων των ασθενών, των μη κρατικών

φορέων και της φαρμακευτικής βιομηχανίας, για να συνεργαστούν προς ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο, μέσω του οποίου οι ασθενείς, τα συστήματα υγείας και οι κυβερνήσεις μπορούν να έχουν στη διάθεσή τους προσιτά φαρμακευτικά προϊόντα που ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους, ενώ οι επενδυτές και η φαρμακευτική βιομηχανία έχουν αρκετά κίνητρα για την ανάπτυξη ή την παρασκευή των εν λόγω φαρμάκων. Εντοπισμός και υποστήριξη της διόρθωσης των τρωτών σημείων στις κανονιστικές, παραγωγικές και εφοδιαστικές αλυσίδες με έμφαση στα κατώτερης ποιότητας και τα ψευδεπίγραφα φάρμακα και ιατροτεχνολογικά προϊόντα.

- (b) Επιτάχυνση της εφαρμογής του ψηφίσματος WHA72.8 της Παγκόσμιας Συνέλευσης Υγείας σχετικά με τη βελτίωση της διαφάνειας των αγορών για τα φάρμακα, τα εμβόλια και άλλα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, τη βελτίωση της πρόσβασης σε ακριβά καινοτόμα φάρμακα και εμβόλια μέσω της ενίσχυσης των συστημάτων πληροφοριών, τη διεύρυνση συνεργασίας στις εθελοντικές διακρατικές πλατφόρμες και τις υπερεθνικές ομάδες προμηθειών και την ανάπτυξη τεχνικών επιλογών για δίκαιη τιμολόγηση.

5. Υποστήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών για τη βελτίωση της διακυβέρνησης και της επιτήρησης

- (a) Αναθεώρηση των μοντέλων διακυβέρνησης της υγείας και των μηχανισμών στην Περιφέρεια, με σκοπό να καθοριστούν οι ορθές πρακτικές για τη βελτιστοποίηση της ισορροπίας μεταξύ της προσέγγισης εντολών και ελέγχου καθώς και των επιχειρηματικών, αποκεντρωμένων και συνεργατικών προσεγγίσεων.
- (b) Υποστήριξη εθνικών υγειονομικών αρχών για την αξιολόγηση και την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων διακυβέρνησης για τη βελτίωση των μηχανισμών διαφάνειας και λογοδοσίας στο πλαίσιο των συστημάτων υγείας.
- (c) Ενίσχυση των ικανοτήτων για την ανάπτυξη πολιτικών και πρακτικών που στηρίζονται σε τεκμηριωμένα στοιχεία και τα οποία ενημερώνονται από την κοινωνία των πολιτών και τη συμμετοχή πολλών εμπλεκόμενων φορέων.

Η εργασία του ΠΟΥ Ευρώπης για την υποστήριξη της ΚΚΥ θα συμπληρωθεί με δύο εμβληματικές πρωτοβουλίες: τη Συμμαχία για την Ψυχική Υγεία και την Ενδυνάμωση μέσω της Ψηφιακής Υγείας. Αυτές οι εμβληματικές πρωτοβουλίες αποσκοπούν στην προώθηση της ανανέωσης και της καινοτομίας στον δρόμο προς της ΚΚΥ.

Εμβληματική πρωτοβουλία 1. Η Συμμαχία για την Ψυχική Υγεία

Η ψυχική υγεία αποτελεί ζωτικό στοιχείο της ατομικής και συλλογικής ευημερίας. Μπορεί να υπονομευθεί από το άγχος ή τις δυσμενείς συνθήκες διαβίωσης, εργασίας ή τις οικονομικές συνθήκες και τις κοινωνικές ανισότητες, τη βία και τη σύγκρουση: από αυτή την άποψη, η πανδημία COVID-19 απέδειξε πόσο ευάλωτη μπορεί να είναι η ψυχική υγεία. Οι παθήσεις ψυχικής υγείας είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες και αποτελούν μια από τις κύριες αιτίες δυστυχίας και αναπηρίας στην Ευρωπαϊκή Περιφέρεια.

Οι προκλήσεις που θέτουν οι παθήσεις ψυχικής υγείας αγγίζουν όλες τις ηλικίες και τις κοινωνικές ομάδες. Περιλαμβάνουν ένα κύμα ασθενειών που υποδαυλίζει η απελπισία, τον επίμονο επιπολασμό των καταθλιπτικών και αγχωδών διαταραχών μεταξύ των νέων, την αύξηση των αυτοτραυματισμών και των αυτοκτονιών και τις ακάλυπτες ανάγκες των ατόμων με άνοια ή διαταραχές του φάσματος του αυτισμού. Ειδικές προκλήσεις συνιστούν η αύξηση της επαγγελματικής εξουθένωσης των εργαζομένων στον τομέα της υγείας· η ανάγκη να αντιμετωπιστεί η επιβάρυνση της ψυχικής υγείας ένεκα της κρίσης COVID-19· και η ανάγκη στήριξης της ανθεκτικότητας των κοινοτήτων που πλήττονται από συγκρούσεις.

Σε πολλές περιπτώσεις, η ταλαιπωρία των ατόμων και των οικογενειών τους επιδεινώνεται από το στίγμα, τις διακρίσεις, την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τον κοινωνικό αποκλεισμό, καθιστώντας τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται η κοινωνία τα άτομα με ψυχικές ασθένειες μέρος του προβλήματος.

Η Συμμαχία για την Ψυχική Υγεία θα συγκαλέσει υψηλού προφίλ προσωπικότητες και εμπλεκόμενους φορείς υψηλής επιρροής, όπως τους ίδιους τους παθόντες, υπό την αιγίδα της Αυτής Μεγαλειότητας της Βασίλισσας Ματθίλδης του Βελγίου, έτσι ώστε να μετασχηματίσουν την κοινωνική αντίληψη για την ψυχική υγεία.

Η Συμμαχία θα εργαστεί για την εξάλειψη του στίγματος και των διακρίσεων με τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με την ψυχική υγεία, συμπερι-

λαμβάνοντας επίσης το υγειονομικό δυναμικό. Θα κινητοποιήσει τις δεσμεύσεις για επενδύσεις στον τομέα της ψυχικής υγείας και θα συνηγορήσει υπέρ των μεταρρυθμίσεων για να εκσυγχρονιστεί η φροντίδα της ψυχικής υγείας σε όλα τα κράτη μέλη στα πρότυπα του 21ου αιώνα και σε αρμονία με τις ευρωπαϊκές αξίες. Η Συμμαχία θα βοηθήσει να αλλάξει ο τρόπος με τον οποίο οι κοινωνίες στην Ευρωπαϊκή Περιφέρεια αντιλαμβάνονται την ψυχική υγεία και θα βοηθήσει επίσης τις χώρες να βελτιώσουν τον τρόπο που οι υπηρεσίες υγείας συνεργάζονται με τα άτομα και τις κοινότητες για να βελτιώσουν την ψυχική τους υγεία.

Η Συμμαχία θα:

- παρέχει μια γενική δομή για την ανταλλαγή εμπειριών και κινητοποίηση των εθνικών υποστηρικτών και δημιουργών καινοτόμων υπηρεσιών·
- χρησιμεύσει ως ομπρέλα για μια διυπηρεσιακή δομή, μια αναθεώρηση των διδαγμάτων σε όλη την Περιφέρεια και μελλοντικές προοπτικές για

τη χάραξη πολιτικής για την ψυχική υγεία και την υλοποίησή της·

- τινώνει τη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα για την ψυχική υγεία, με ιδιαίτερη έμφαση στη διασύνδεση μεταξύ της υγείας, της κοινωνικής και κοινοτικής φροντίδας και του ρόλου της πρωτοβάθμιας φροντίδας· το σημείο τομής μεταξύ της ψυχικής υγείας και το φύλο· και τον ρόλο της προσωρινής ή της χρόνιας οικονομικής ανασφάλειας·
- διευκολύνει τις εθνικές πολιτικές διαβουλεύσεις για την ψυχική υγεία και την ψυχοκοινωνική στήριξη για την ενσωμάτωση βασικών προτεραιοτήτων ψυχικής υγείας στις εθνικές πολιτικές και τα προγράμματα (όπως η διατομεακή πρόληψη· η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας· η αποασυλοποίηση της ψυχιατρικής φροντίδας και η επένδυση σε ανάλογες κοινοτικές δομές· η συνεργασία μεταξύ των δικτύων της υγείας και της κοινωνικής φροντίδας· και η ιατροδικαστική ψυχικής υγείας).

Εμβληματική πρωτοβουλία 2. Ενδυνάμωση μέσω της ψηφιακής υγείας

Η πανδημία COVID-19 υπογράμμισε την επείγουσα ανάγκη για αποτελεσματικά ψηφιακά εργαλεία και μια πρωτοφανή ανάγκη επίστευσης για την υλοποίηση υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών τηλεϊατρικής και της ψηφιακής ανίχνευσης επαφών στις χώρες της Περιφέρειας. Παρόλο που όλα αυτά είναι μια ευπρόσδεκτη εξέλιξη, ενέχουν κινδύνους, από την άποψη της ανθρώπινης διάστασης της φροντίδας και την

υπονόμηση θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η υιοθέτηση διαλειτουργικών ψηφιακών τεχνολογιών για την κλινική λήψη αποφάσεων και τη λήψη αποφάσεων δημόσιας υγείας αγωνίζεται να αντιπαρέλθει τα τεχνικά και πολιτικά προσκόμματα. Αυτή η εμβληματική πρωτοβουλία συμπληρώνει πρωτοβουλίες από διάφορες χώρες και συνεργαζόμενους φορείς με την παροχή τεχνικής και πολιτικής καθοδήγησης και τεχνογνωσίας σχετικά με την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα των ψηφιακών λύσεων υγείας και τη διατήρηση της ισότητας στην υγεία, της ισότητας των φύλων, της ισότητας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως βασικές αξίες στην υλοποίησή τους.

Η πρωτοβουλία για την Ενδυνάμωση μέσω της Ψηφιακής Υγείας θα αναλάβει τα ακόλουθα βήματα.

- **Επανεξέταση της χρήσης, των κενών και της αποτελεσματικότητας των ψηφιακών λύσεων υγείας που έχουν αναπτυχθεί για την αντιμετώπιση της κρίσης COVID-19.**
- **Οριστικοποίηση του Ευρωπαϊκού Οδικού Χάρτη για την Ψηφιοποίηση των Συστημάτων Υγείας ως πρότυπο για τον σχεδιασμό των αρχιτεκτονικών της ψηφιακής υγείας και της κοινωνικής φροντίδας· ως βάση για τον προσανατολισμό και τη μέτρηση των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων στα συστήματα ψυχικής υγείας· και ως καταλύτης για τη χρηματοδότηση, την έρευνα και την εμπλοκή των εταίρων στην ψηφιακή υγεία.**

- Ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού πλαισίου διακυβέρνησης των δεδομένων υγείας μέσω ενός Ευρωπαϊκού Χάρτη Διακυβέρνησης των Δεδομένων Υγείας που περιγράφει ένα σύνολο ευρωπαϊκών αξιών, τις αρχές και τις μεθόδους για την πρόσβαση σε δεδομένα υγείας, τη διαχείριση, τη διακυβέρνηση και τη χρήση για αποτελεσματικά συστήματα υγείας και δράσης για τη δημόσια υγεία. Θα ενθαρρύνει τις υπάρχουσες προσπάθειες για την προστασία των δικαιωμάτων των δεδομένων και της εμπιστευτικότητας και θα παρέχει μια περιγραφή των στοιχείων και των διαδικασιών που συνιστούν τη χρηστή διακυβέρνηση δεδομένων, ως αναπόσπαστο μέρος της ορθής λειτουργίας των εθνικών πληροφοριακών συστημάτων υγείας. Το πλαίσιο θα υποστηρίξει τη χρήση ποιοτικών δεδομένων υγείας για τη λήψη αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα του συστήματος υγείας, την ενίσχυση της πρόβλεψης και της δράσης για τη δημόσια υγεία, και για

να διευκολύνει δευτερεύουσες χρήσεις των δεδομένων υγείας για την έρευνα και την ανάπτυξη νέων κλινικών παρεμβάσεων.

- Υποστήριξη στις χώρες για να αυξήσουν τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών για τη βελτίωση της διασύνδεσης μεταξύ των ανθρώπων και των υπηρεσιών υγείας· βελτίωση της απόδοσης του συστήματος υγείας· και ενίσχυση των κρίσιμων λειτουργιών της δημόσιας υγείας, συμπεριλαμβανομένης της νοσοεπιτήρησης, της έγκαιρης προειδοποίησης και της αξιολόγησης των κινδύνων.

Αυτή η εμβληματική πρωτοβουλία συμπληρώνει και καθιστά λειτουργικό το προσχέδιο Παγκόσμιας Στρατηγικής για την Ψηφιακή Υγεία του ΠΟΥ, συμπληρώνοντας τα κενά στα ευρύτερα πλαίσια ψηφιοποίησης στην Περιφέρεια που καθυστερούν την ταχεία ανάπτυξη των αναδυόμενων καινοτόμων ψηφιακών λύσεων.

Βασική προτεραιότητα 2. Προστασία σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για την υγεία

ΜΗΟ/Υολοδύμνηρ Shuwayev

Η κρίση COVID-19 έχει κυριαρχήσει στον δημόσιο διάλογο περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο ζήτημα υγείας στο παρελθόν. Η δέσμευση των κοινοτήτων και των ατόμων στη συλλογική απάντηση έχει αποδειχθεί ουσιώδης. Έχει επιβεβαιωθεί μια ευρεία κοινωνική συναίνεση σχετικά με την ευθύνη των υγειονομικών αρχών για την εξασφάλιση της προστασίας σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης για την υγεία. Η αξιόπιστη επικοινωνία του κινδύνου έχει γίνει μια στρατηγική ευθύνη, θέτοντας στο προσκήνιο του δημόσιου ελέγχου για την επιστήμη και την πολιτική της δημόσιας υγείας και στην κοινωνική λογοδοσία της τεχνογνωσίας για τη δημόσια υγεία.

Η κρίση COVID-19 ήταν επίσης –και εξακολουθεί να είναι– μια μεταμορφωτική εμπειρία για τον ΠΟΥ Ευρώπης. Η πανδημία απέδειξε την καίρια σημασία

της ταχείας και αποφασιστικής δράσης. Ο ΠΟΥ έπρεπε να πραγματοποιήσει ταχεία και έγκυρη εκτίμηση της κατάστασης, να συνδυάσει κρίσιμες πληροφορίες αξιόπιστα και να στείλει τις ομάδες ταχείας απόκρισης για να βοηθήσουν τις εθνικές κυβερνήσεις σε σύντομο χρονικό διάστημα. Είναι πολύ νωρίς για μια πλήρη, κριτική αξιολόγηση της υποστήριξης που παρέχεται στις χώρες, αλλά δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η πανδημία έχει μετασχηματίσει την παρουσία του ΠΟΥ στις χώρες, στην ανάπτυξη του προσωπικού του, την καθοδήγηση και την επικοινωνία με τα κράτη μέλη, τους περιφερειακούς και υποπεριφερειακούς φορείς και τις ομάδες χωρών. Επιπλέον, έχει ενταθεί η επικοινωνία και η συνεργασία μεταξύ των περιφερειακών γραφείων του ΠΟΥ και των οργανισμών των Ηνωμένων Εθνών.

Η άντληση γνώσεων από αυτή την εμπειρία είναι σημαντική για την μεταπανδημική ανάκαμψη και για την αντιμετώπιση των προκλήσεων για τη δημόσια υγεία από τις συνέπειές της πανδημίας. Θα καθοδηγήσει επίσης τις προσπάθειες του ΠΟΥ Ευρώπης για αρωγή στις χώρες διά της ανάπτυξης ικανοτήτων ως προς την υποστήριξη για την πρόληψη, την ανίχνευση και την αντιμετώπιση μιας σειράς έκτακτων αναγκών υγείας καθώς και των κινδύνων που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή, τις ζωνόσους και τη μικροβιακή αντοχή. Ο ΠΟΥ Ευρώπης θα εργαστεί επίσης έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι οι βασικές υπηρεσίες υγείας, όπως αυτές για τα μη μεταδοτικά νοσήματα· ψυχικής υγείας και ψυχοκοινωνικής στήριξης· ανοσοποίησης· υπηρεσίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής φροντίδας υγείας· προαγωγής της υγείας και πρόληψης ασθενειών· και υπηρεσίες για τον ιό HIV/AIDS, τη φυματίωση, την ιογενή ηπατίτιδα και άλλα μεταδοτικά νοσήματα θα φτάσουν στα άτομα που το έχουν μεγαλύτερη ανάγκη. Μια συστηματική και συνολική αναθεώρηση της διαχείρισης της κρίσης COVID-19 συνιστά, επομένως, σημαντικό μέρος των εργασιών για την προστασία από καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για την υγεία. Μια αναθεώρηση είναι σε εξέλιξη και θα τροφοδοτήσει την παγκόσμια προγραμματισμένη ανεξάρτητη αναθεώρηση μετά τη δράση που έχει συσταθεί για τη βελτίωση της διακυβέρνησης του ΠΟΥ. Μερικά διδάγματα έχουν ήδη προκύψει, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης για μια διττή απάντηση που συνδυάζει την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης με ειδικές προσπάθειες για να διατηρηθεί η συνέχεια της πρόσβασης στη φροντίδα.

Η κρίση COVID-19 ανέδειξε την ανάγκη για ετοιμότητα και άμεση απόκριση, συνεργασία και αλληλεγγύη, καθώς και για καλά καθορισμένους μηχανισμούς

και δομές αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης εντολών και ελέγχου. Το παραπάνω αποδείχθηκε κρίσιμης σημασίας τόσο σε μεμονωμένες χώρες όσο και σε ομάδες χωρών. Οι ικανότητες των χωρών πρέπει να κινητοποιηθούν, αλλά το ίδιο πρέπει να γίνει με τις περιφερειακές και υποπεριφερειακές δομές, αξιοποιώντας τα διδάγματα που αντλήθηκαν μέχρι σήμερα. Έτσι, οδηγούμαστε σε ένα τριπλό θεματολόγιο:

1. Άντληση διδαγμάτων: διεύρυνση της συνεχιζόμενης αναθεώρησης της κρίσης COVID-19 σε μια επίσημη αναθεώρηση της απόκρισης της Περιφέρειας στις πρόσφατες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για την υγεία

- (a) Τεκμηρίωση διδαγμάτων που αντλήθηκαν από τις προσπάθειες απόκρισης μέχρι σήμερα για την καλύτερη προετοιμασία των συστημάτων υγείας τώρα και στο μέλλον.
- (b) Ενημέρωση των εθνικών σχεδίων στρατηγικής ετοιμότητας και απόκρισης στην COVID-19 αναλόγως.
- (c) Προώθηση ενός θεματολογίου για την έρευνα σχετικά με την προστασία του κοινού και του υγειονομικού δυναμικού από κινδύνους που προκαλούνται από σοβαρές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για τη δημόσια υγεία.
- (d) Προσανατολισμό της μελλοντικής εθνικής και περιφερειακής ετοιμότητας και ικανότητας απόκρισης.

Αυτή η αναθεώρηση θα τροφοδοτήσει την Ανεξάρτητη Αξιολόγηση Πανδημικής Ετοιμότητας και Απόκρισης (ΑΑΠΕΑ), σύμφωνα με το ψήφισμα της 101ης Παγκόσμιας Συνέλευσης Υγείας WHA 73.1 για την απόκριση στην COVID-19, για τη βελτίωση της διακυβέρνησης του ΠΟΥ και τη λειτουργική διαχείριση της αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

2. Υποστήριξη εθνικής ετοιμότητας και ικανότητας απόκρισης

- (a) Υποστήριξη, σε συνεργασία με τους εταίρους, της βελτίωσης ή ολοκλήρωσης υψηλής ποιότητας, επαρκώς χρηματοδοτούμενων και δοκιμασμένων σχεδίων ετοιμότητας για διάφορους τύπους καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Εξασφάλιση ότι τα σχέδια αυτά προβλέπουν τη συνέχιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας για τον πληθυσμό στο σύνολό του, συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων ατόμων και των μεταναστών, με τη δέουσα προσοχή στις ψυχολογικές υπηρεσίες με στόχο την αποφυγή κρίσεων ψυχικής υγείας και αρνητικών μακροπρόθεσμων επιπτώσεων.
- (b) Υποστήριξη ικανότητας της χώρας για την άμεση κινητοποίηση των αξιόπιστων στρατηγικών πληροφοριών και στοιχείων.
- (c) Υποστήριξη του εκσυγχρονισμού των εθνικών μηχανισμών συντονισμού με σαφώς καθορισμένες γραμμές διαβίβασης εντολών (συμπεριλαμβανομένου του συντονισμού του σχηματισμού υγείας) και των ρυθμίσεων για την κινητοποίηση και την απορρόφηση εξωτερικής οικονομικής ή λειτουργικής βοήθειας σε περίπτωση μη αντιμετωπίσιμης έκτακτης ανάγκης.

- (d) Υποστήριξη της εθνικής ικανότητας και βοήθεια στον σχεδιασμό των διαδικασιών και την εκπαίδευση του προσωπικού για την αποτελεσματική επικοινωνία των κινδύνων, τη διαχείριση των φημών και των ψευδών ειδήσεων, την ενίσχυση της ετοιμότητας και τη συμμετοχή του κοινού.

3. Ενίσχυση της περιφερειακής ετοιμότητας και της ικανότητας απόκρισης και παραγωγή των δημόσιων αγαθών που απαιτούνται για τη διαχείριση κρίσεων

- (a) Επιβεβαίωση του ρόλου του ΠΟΥ ως την κανονιστική αναφορά για τους Διεθνείς Κανονισμούς Υγείας (ΔΚΥ) (2005) και τις έκτακτες ανάγκες υγείας.
- (b) Κριτική των δεικτών βασικών ικανοτήτων των ΔΥΚ και χαρτογράφηση και διατήρηση πληροφοριών σχετικά με την ετοιμότητα της χώρας και την ικανότητα απόκρισης.
- (c) Δημιουργία δικτύων και μόχλευση των ικανοτήτων του ΠΟΥ Ευρώπης, ως αναβαθμισμένοι και να διαφοροποιημένοι κατά τη διάρκεια της κρίσης COVID-19, για να διεξαγάγει τακτικές ασκήσεις ανίχνευσης του ορίζοντα και αξιολόγησης κινδύνου, για τον εξορθολογισμό της ετοιμότητας και των δυνατοτήτων αντίδρασης των περιφερειακών και υποπεριφερειακών δομών και για την προετοιμασία σχεδίων και μηχανισμών κοινής προμήθειας για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

- (d) Ενίσχυση της διαρθρωτικής συνεργασίας και συνέργειας μεταξύ του ΠΟΥ Ευρώπης και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων.
- (e) Διατήρηση της ικανότητας ΠΟΥ και της ικανότητας των συνδεδεμένων δικτύων για την ταχεία παραγωγή υψηλής ποιότητας υλικού καθοδήγησης και εργαλείων που έχουν αποδειχθεί κρίσιμα για τη διαχείριση της κρίσης COVID-19.
- (f) Συμφωνία με τις σχετικούς περιφερειακούς και υποπεριφερειακούς φορείς σε σαφείς γραμμές συντονισμού, διαφανείς και βασιζόμενους σε δεδομένα διάυλους επικοινωνίας και μηχανισμούς για να καταστεί λειτουργική η αλληλεγγύη σε περίπτωση πολυεθνικής έκτακτης ανάγκης.
- (g) Κινητοποίηση των εταίρων για την υποστήριξη της ενημέρωσης, της στελέχωσης και της προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε υψηλής ποιότητας σχέδια ετοιμότητας.
- (h) Υποστήριξη των εθνικών προσπαθειών για την αύξηση της ανθεκτικότητας των εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης στην κλιματική αλλαγή και τις φυσικές καταστροφές, βελτιώνοντας παράλληλα την περιβαλλοντική βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων τους.

Βασική προτεραιότητα 3. Προαγωγή της υγείας και της ευημερίας

Οι άνθρωποι δίνουν μεγάλη αξία στο να μπορούν να διαβιώνουν σε ασφαλείς και υποστηρικτικές κοινότητες, όπου το κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον ευνοεί τη σωματική, ψυχολογική και κοινωνική υγεία και ευημερία. Προσδοκούν από τις υγειονομικές αρχές να προστατεύσουν τους ίδιους και τις οικογένειές τους από ό,τι απειλεί την υγεία τους και την ευημερία τους: με τη δημιουργία εξειδικευμένων προγραμμάτων και πολιτικών δημόσιας υγείας για την αντιμετώπιση των καθοριστικών παραγόντων της υγείας· με την κινητοποίηση άλλων τομέων για να συμπεριληφθεί η υγεία σε όλες τις πολιτικές· προωθώντας πρωτοβουλίες που αφορούν τους το-

πικούς καθοριστικούς παράγοντες της υγείας με επενδύσεις πράσινης συμφωνίας σε μια μελλοντική οικονομία της ευημερίας.

Στον εκσυγχρονισμό των κοινωνιών, αυτές οι προσδοκίες γίνονται πιο επιτακτικές. Οι ηγέτες της υγείας αντλούν μεγάλο μέρος της εξουσίας τους από την απόκρισή τους· όταν οι άλλοι αντιλαμβάνονται ότι έχουν αποτύχει, τιμωρούνται αμέσως με απώλεια εμπιστοσύνης, εξουσίας και νομιμότητας. Επομένως, οι δημόσιες πολιτικές για τη δημόσια υγεία είναι εξίσου σημαντικές από πολιτική άποψη όσο

είναι και τεχνικά αναγκαίες για να προχωρήσουμε προς την ΚΚΥ.

Το σύμπλεγμα των δραστηριοτήτων και προγραμματιών για την προαγωγή της υγείας και την ευημερία σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής συγκεντρώνει παραδόσεις για τη δημόσια υγεία που διαμόρφωσαν το έργο του ΠΟΥ επί δεκαετίες: τα προγράμματα ελέγχου νόσων και περιβαλλοντικής υγιεινής που αποτέλεσαν τα θεμέλιά του· την εργασία σχετικά με βασικές λειτουργίες της δημόσιας υγείας, κοινωνικούς καθοριστικούς παράγοντες και την ανανέωση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας· και την ώθηση για την υγεία σε όλες τις πολιτικές, ιδίως μεταξύ της υγείας και της κοινωνικής πολιτικής. Μαζί με την πρόοδο προς την ΚΚΥ, αντιπροσωπεύουν την ευρύτερη κοινωνική τάση που κινείται προς μια οικονομία της ευημερίας.

Οι δράσεις για την πρόληψη και την προαγωγή της υγείας και της ευημερίας απαιτούν προγράμματα με μια σαφή δέσμευση σε ειδικές και συγκεκριμένες προσπάθειες για τη δημόσια υγεία. Με την πάροδο του χρόνου, ο ΠΟΥ Ευρώπης ανέπτυξε ένα διευρυμένο τεχνικό χαρτοφυλακίου (βλέπε πλαίσιο 2 παραπάνω) που δημιουργεί την απαραίτητη βάση τεκμηρίωσης. Τα προγράμματα αυτά λαμβάνουν υπόψη ολόκληρο τον κύκλο ζωής ως προς την αντιμετώπιση των καθοριστικών παραγόντων της υγείας και της ευημερίας, με τη δέουσα προσοχή στη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και δικαιώματα,³ καθώς και στις επιπτώσεις της ανισότητας των φύλων, της ανισότητας και της φτώχειας στην υγεία και την κοινωνική συνοχή. Χρησιμοποιούν ένα ευρύ φάσμα

σημείων εισόδου, από τις τοπικές κοινοτικές πρωτοβουλίες έως τις διακυβερνητικές κανονιστικές ρυθμίσεις. Έχουν από κοινού τον στόχο της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος που θα ανταποκρίνεται στις ανησυχίες των πολιτών για ασφαλέστερη, υγιέστερη και καλύτερη ζωή.

Το ΕΠΕ τονίζει τη σημασία που δίνεται σε αυτή την προτεραιότητα, ενώνοντας τις προσπάθειες σε πέντε ροές εργασιών:

1. Στήριξη τοπικών περιβαλλόντων διαβίωσης που προάγουν την υγεία και την ευημερία

- (a) Διάλογος με τις ρυθμιστικές και νομοθετικές δομές και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων των καταναλωτών και εμπειρογνομόνων αστικού, χωροταξικού, κοινωνικού και συγκοινωνιακού σχεδιασμού, για την ανάληψη δράσεων σχετικά με τη ρύπανση της ατμόσφαιρας και για την άμβλυση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, σύμφωνα με τις πρωτοβουλίες της πράσινης συμφωνίας.
- (b) Παροχή περαιτέρω υποστήριξης σε πρωτοβουλίες όπως Υγιείς Πόλεις· Δίκτυο Περιφερειών για την Υγεία· Νοσοκομεία Προαγωγής Υγείας και Σχολεία Προαγωγής Υγείας· Πανευρωπαϊκό Πρόγραμμα Μεταφορών, Υγείας και Περιβάλλοντος· και την προσέγγιση για τοπικά περιβάλλοντα και

3 Σύμφωνα με το πρόγραμμα δράσης της Διεθνούς Διάσκεψης για τον Πληθυσμό και την Ανάπτυξη και την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου και τα έγγραφα που προέκυψαν από τις διασκέψεις αναθεώρησης.

© WHO/Sergey Volkov

πλαίσια φιλικά προς τους ηλικιωμένους, τα παιδιά και τους έφηβους.

2. Προώθηση ασφαλέστερης, υγιέστερης και καλύτερης ζωής

- (a) Υποστήριξη προς τα Υπουργεία Υγείας στις προσπάθειές τους να κινητοποιήσουν τους πολιτικούς ηγέτες γύρω από τα μέτρα δημόσιας υγείας που μπορούν να μειώσουν το βάρος των μη μεταδοτικών νοσημάτων (όπως σχετικά με τη διατροφή, το κάπνισμα, το αλκοόλ, την παχυσαρκία, τα τροχαία ατυχήματα – βλέπε Πλαίσιο 3).
- (b) Μόχλευση περιφερειακών και υποπεριφερειακών φορέων και οργανισμών με κύρος και επιρροή στις πολιτικές των τροφίμων για την προ-

ώθηση πιο υγιεινών τροφίμων και μείωση του κινδύνου των τροφιμογενών νόσων.

- (c) Αξιοποίηση περιφερειακών και υποπεριφερειακών ιδρυμάτων και οργανισμών που μπορούν να εξασφαλίσουν την καθολική και φιλική προς το κλίμα πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες, όπως καθαρό νερό, εγκαταστάσεις υγιεινής, συμπεριλαμβανομένων των σχολείων και των υγειονομικών εγκαταστάσεων.
- (d) Υποστήριξη των υγειονομικών αρχών στην κινητοποίηση της κοινωνίας για τη σωματική δραστηριότητα, την υγιεινή διατροφή και την καταπολέμηση της παχυσαρκίας.

3. Βελτίωση της ασφάλειας των ασθενών και αντιμετώπιση της μικροβιακής αντοχής

- (a) Κλιμάκωση των προσπάθειών για την αντιμετώπιση της μικροβιακής αντοχής ως προτεραιότητα «Ενιαίας Υγείας» σε όλο το εύρος της Περιφέρειας, με υποστήριξη για: την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτουν οι αντιμικροβιακές ουσίες στη γεωργία, την υδατοκαλλιέργεια, τα νοσοκομειακά απόβλητα και τα απόβλητα της φαρμακοβιομηχανίας· περιφερειακές και παγκόσμιες προσπάθειες για την ανάπτυξη νέες γενιάς αντιμικροβιακών ουσιών· μείωση της ακατάλληλης συνταγογράφησης και προώθησης της ορθολογικής συνταγογράφησης (με βάση το WHO AWaRe)· και επιτήρηση της μικροβιακής χρήσης, αντίστασης και των λοιμώξεων που συνδέονται με την υγειονομική περίθαλψη.

- (b) Εντατικοποίηση της ασφάλειας των ασθενών, της νοσοκομειακής υγιεινής και των προγραμμάτων πρόληψης και ελέγχου των λοιμώξεων, επεκτείνοντάς τα σε χώρους πρωτοβάθμιας και μακροπρόθεσμης φροντίδας και συμπεριλαμβάνοντας την ασφάλεια των φαρμάκων και των ιατροτεχνολογικών προϊόντων.
- (c) Υποστήριξη της συμμετοχής των ασθενών, των οικογενειών και των επαγγελματιών σε πρωτοβουλίες και πρακτικές για την ασφάλεια των ασθενών.
- (d) Ανίχνευση του ορίζοντα, προσδιορισμός και αξιολόγηση των πρακτικών και παρεμβάσεων αυτοφροντίδας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εφαρμόζονται ψηφιακά και χωρίς συνταγογράφηση.

4. Ανάπτυξη στρατηγικών πληροφοριών σχετικά με τα επίπεδα και τις ανισότητες της υγείας και της ευημερίας

- (a) Σχεδιασμός ισχυρών και αναλυτικών μετρήσεων και δεικτών για την υγεία και την ευημερία (συμπεριλαμβανομένων μετρήσεων και δεικτών για την ανάπτυξη κατά την πρώτη παιδική ηλικία· την ποιότητα υποστήριξης για τη γήρανση· την ποιότητα φροντίδας τέλους ζωής· ανισότητες στην ποιότητα και την πρόσβαση στη φροντίδα· υγεία και φροντίδα υγείας για ευάλωτες ομάδες και μετανάστες· και των πρόωρων θανάτων που θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί).

- (b) Δημιουργία ευκαιριών για διάλογο ως προς την εθνική πολιτική σχετικά με τις ανισότητες, συμπεριλαμβανομένης της υγείας και της ευημερίας των περιθωριοποιημένων, υποεξυπηρετούμενων και ευπαθών ομάδων.
- (c) Συνεργασία με άλλους τομείς για τον προσδιορισμό και τη χαρτογράφηση υποομάδων του πληθυσμού που έχουν ακάλυπτες ανάγκες για τις οποίες απαιτούνται ειδικά μέτρα προσέγγισης και υποστήριξης.

5. Αναθεώρηση μεγάλων καθιερωμένων προγραμμάτων στο πλαίσιο του τεχνικού χαρτοφυλακίου του ΠΟΥ Ευρώπης, αξιολογώντας την ανάγκη τους για τη βελτίωση της αποδοτικότητας μέσω της καινοτομίας όσον αφορά την ψηφιοποίηση, την τεχνολογία και την οργάνωση

- (a) Αναθεώρηση των προγραμμάτων για την πολυανθεκτική φυματίωση, τον HIV και την ηπατίτιδα.

- (b) Αναθεώρηση των προγραμμάτων υγείας και ανάπτυξης παιδιών και εφήβων· και για τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία, συμπεριλαμβανομένης της μητρικής και της νεογνικής υγείας.

Η εργασία του ΠΟΥ Ευρώπης σχετικά με την υγεία και την ευημερία συμπληρώνεται από δύο ακόμη emblematicές οριζόντιες πρωτοβουλίες: Ευρωπαϊκή Ατζέντα Ανοσοποίησης 2030· και Υγιέστερες Επιλογές: ενσωματώνοντας συμπεριφορικά και πολιτισμικά δεδομένα.

Εμβληματική πρωτοβουλία 3. Η Ευρωπαϊκή Ατζέντα Ανοσοποίησης 2030

© Malin Birng

Το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης Εμβολιασμού 2015-2020 έχει ως στόχο τον έλεγχο, τον περιορισμό ή την εξάλειψη ασθενειών που προλαμβάνονται με εμβολιασμό στην Περιφέρεια Ευρώπης του ΠΟΥ. Η επιμονή των κρατών μελών της Περιφέρειας για να ξεκινήσει μια «Ευρωπαϊκή Ατζέντα Ανοσοποίησης 2030» θέτει μια νέα πορεία ως προς την αντιμετώπιση των ανισοτήτων στην εμβολιαστική κάλυψη σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο. Αυτό επιτυγχάνεται με τη συστηματική αντιμετώπιση των περιορισμών στην προμήθεια και την παράδοση των εμβολίων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τη ζήτηση και την αποδοχή από την κοινότητα, και την ανάγκη αντιμετώπισης του εμβολιοδισταγμού και την εξάπλωση της παραπληροφόρησης.

Αυτή η εμβληματική πρωτοβουλία θα κινητοποιήσει εκ νέου τους πολιτικούς ηγέτες σε εθνικό, περιφερειακό, και υποπεριφερειακό επίπεδο για να εξασφαλιστεί η συνεχής δέσμευση ευρείας προβολής σε υψηλή και δίκαιη εμβολιαστική κάλυψη εντός των χωρών. Η πρωτοβουλία αυτή έχει ως στόχο να οδηγήσει σε ανοδική σύγκλιση την εμβολιαστική κάλυψη μεταξύ των χωρών.

Η ισότιμη διεύρυνση της διανομής των εμβολίων και η συμμετοχή στον εμβολιασμό θα μειώνει σημαντικά τη θνησιμότητα και τη νοσηρότητα από ασθένειες που προλαμβάνονται με εμβολιασμό και θα βοηθήσει στην πρόληψη των επιδημιών και πανδημιών. Η προσδοκία ότι ένα νέο εμβόλιο θα μπορούσε να φέρει ανακούφιση από την κρίση COVID-19 προσδίδει μια νέα αίσθηση του επειγόντος σε αυτήν την πρωτοβουλία. Σε περίπτωση που η υπόσχεση ενός εμβολίου κατά της COVID-19 γίνει πραγματικότητα, θα θέσει οικείες προκλήσεις, για τις οποίες σχετικά είναι τα διδάγματα που αντλήθηκαν μέσω του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Δράσης Εμβολιασμού 2015-2020. Οι προκλήσεις αυτές κυμαίνονται από την εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης, τη διεξαγωγή έγκαιρου επιχειρησιακού σχεδιασμού και την αντιμετώπιση των ρυθμιστικών και οικονομικών ζητημάτων, την ανάγκη για συνδυασμό αυτών των προσπαθειών με εκείνες που εξασφαλίζουν υψηλή εμβολιαστική κάλυψη για το εμβόλιο εποχικής γρίπης, καθώς και την αντιμετώπιση των κενών κάλυψης των εθνικών προγραμμάτων εμβολιασμού.

Η Ευρωπαϊκή Ατζέντα Ανοσοποίησης 2030 βασίζεται σε καινοτόμο προγραμματισμό και στοχευμένες παρεμβάσεις σε τοπικό επίπεδο για εμφανή αντίκτυπο. Αυτό απαιτεί έναν λεπτομερή οδικό χάρτη, μαζί με ένα ισχυρό πλαίσιο παρακολούθησης με βάση τα

αποτελέσματα που θα λαμβάνει υπόψη όχι μόνο τις συγκεκριμένες προτεραιότητες, ανάγκες, ικανότητες και χαρακτηριστικά των προγραμμάτων σε κάθε χώρα, αλλά και την απαραίτητη διαφάνεια και την αλληλεγγύη για να διασφαλίσετε την ισότιμη πρόσβαση και τη διανομή εμβολίων στην Περιφέρεια. Με την υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Ατζέντας Ανοσοποίησης 2030, ο ΠΟΥ Ευρώπης, σε συνέργεια με παγκόσμιες πρωτοβουλίες, θα ενισχύσει τις εθνικές

πολιτικές για την ανοσοποίηση και θα προσαρμόσει την παροχή υπηρεσιών στις ανάγκες των ατόμων και των κοινοτήτων βάσει ενημερωμένων αποφάσεων που βασίζονται σε δεδομένα. Θα συνεργαστεί με τις περιφερειακούς, υποπεριφερειακούς και εθνικούς φορείς και πλατφόρμες για να ενισχύσει την τοπική συμμετοχή και να ενδυναμώσει τις διατομεακές συνεργασίες.

Εμβληματική πρωτοβουλία 4. Πιο υγιείς συμπεριφορές: ενσωμάτωση συμπεριφορικών και πολιτισμικών δεδομένων

Με αυτή την εμβληματική πρωτοβουλία, ο ΠΟΥ Ευρώπης προτίθεται να επενδύσει σε νέες ιδέες που μπορούν να βοηθήσουν στην οικοδόμηση μιας κουλτούρας της υγείας στην οποία ο καθένας έχει τη δυνατότητα να κάνει υγιεινές επιλογές στην καθημερινή του ζωή και τον τρόπο που χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες υγείας. Οι συμπεριφορές των ανθρώπων μπορούν να επηρεαστούν αρνητικά από παράγοντες που συχνά δεν λαμβάνονται επαρκώς υπόψη στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των πολιτικών, την οργάνωση των υπηρεσιών ή τη συμπεριφορά των εργαζομένων στον τομέα της υγείας. Αυτές

οι συμπεριφορές μπορούν να κυμαίνονται από την έλλειψη γνώσεων για την υγεία, τα αντικρουόμενα συστήματα πεποιθήσεων, συναισθήματα φόβου, δυσπιστίας και αβεβαιότητας, κακή επεξεργασία των πληροφοριών, συναισθήματα ενόχλησης ή μια εμπειρία ασέβειας ή διακρίσεων. Συχνά αυτά τα εμπόδια για τη βέλτιστη υγεία μπορούν να αποφευχθούν ή να διορθωθούν με την οικοδόμηση μιας καλύτερης κατανόησης αυτών των κοινωνικών, συμπεριφορικών και πολιτισμικών παραγόντων.

Η πρωτοβουλία θα προωθήσει τη χρήση των γνώσεων που αντλήθηκαν σε αυτούς τους κοινωνικούς, συμπεριφορικούς και πολιτισμικούς παράγοντες για τη βελτίωση της παιδείας της υγείας, καθώς και τον σχεδιασμό, τις διαδικασίες και τη συμπεριφορά παρόχου αφενός στη διασύνδεση μεταξύ των πολιτών και αφετέρου των υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας.

Θα προωθήσει νέες επιστημονικές γνώσεις για το πώς αυτοί οι παράγοντες και ο σχεδιασμός των πολιτικών και των διαδικασιών παροχής υπηρεσιών αλληλεπιδρούν για να βοηθήσει τις χώρες στη βελτιστοποίηση της υιοθέτησης των υπηρεσιών, τη συμμόρφωση στη θεραπεία, την αυτοφροντίδα και τους ατομικούς και συλλογικούς τρόπους ζωής (συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών προσαρμογών που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της κρίσης COVID-19). Με τη συμμετοχή κλάδων πέραν της βιοϊατρικής, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών επιστημών και των ιατρικών ανθρωπιστικών επιστημών, η πρωτοβουλία αυτή θα βοηθήσει τις υγειονομικές αρχές να βελτιώσουν τον τρόπο με τον οποίο οι υπηρεσίες τους ανταποκρίνονται στις προσδοκίες των πολιτών για αξιοπρεπή και ανθρωποκεντρική φροντίδα.

Αυτή η εμβληματική πρωτοβουλία θα:

- στηρίξει τις ενδιαφερόμενες χώρες, καθώς και τις περιφερειακές και υποπεριφερειακές δομές, να εντοπίσουν τις ευκαιρίες για να προσαρμοστούν, να υιοθετήσουν και να δημιουργήσουν καλές πρακτικές για την προώθηση μιας κουλτούρας υγείας και τη βελτιστοποίηση του σχεδιασμού διαδικασιών και πρακτικών στη διασύνδεση μεταξύ των ανθρώπων και των υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας·
- παράγουν μια συλλογή καλών πρακτικών για τη διαμόρφωση πολιτικών, διεργασιών, διαδικασιών και κανονισμών, πολιτισμικά καταλληλότερων, πιο ανθρωποκεντρικών και εύχρηστων, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενσωμάτωση των πληροφοριών σχετικά με την εμπειρία των ασθενών στη διαμόρφωση της πολιτικής·
- δημιουργία ενός κέντρου πόρων για την αναδυόμενη έρευνα σχετικά με συμπεριφορικούς και πολιτισμικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά όσον αφορά την υγεία· και
- δημιουργία μιας επενδυτική πρότασης για την ανάπτυξη μιας βάσης γνώσεων και τεκμηρίων σε αυτόν τον τομέα εργασίας.

Πώς ο ΠΟΥ
Ευρώπης θα μεγιστοποιήσει
τον εθνικό αντίκτυπο;

Στην προηγούμενη ενότητα περιγράφεται σε τι ο ΠΟΥ Ευρώπης θα δώσει προτεραιότητα κατά την περίοδο 2020-2025. Αυτό το πρόγραμμα απαιτεί επίσης σημαντικές αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί ο ΠΟΥ Ευρώπης. Μερικές από αυτές τις αλλαγές τέθηκαν σε εφαρμογή κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020, καθώς έγιναν ταχείες προσαρμογές για να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της κρίσης COVID-19. Η πρόκληση της ανάκαμψης και της μεταρρύθμισης που αντιμετωπίζουν οι χώρες θα απαιτήσει συνεχείς και υπομονετικές προσπάθειες εκ μέρους του ΠΟΥ Ευρώπης για να εξασφαλίσει διαρκή βελτίωση στον τρόπο εργασίας του, προσαρμόζοντας:

- πώς συνεργάζεται με τους άλλους και ενώνει τις δράσεις για βελτίωση της υγείας·
- πώς λειτουργεί με τις εθνικές και υποεθνικές υγειονομικές αρχές για να ενισχύσει την τομεακή ηγεσία και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης· και
- πώς προσαρμόζει τις δικές του δομές σε έναν οργανισμό κατάλληλο για τον συγκεκριμένο σκοπό.

Ένωση των προσπαθειών των περιφερειακών και παγκόσμιων εταιρών

Για λόγους γεωπολιτικής, ιστορίας, ή απλώς μεγέθους, δεν συμμετέχουν όλες οι χώρες αυτής της ετερογενούς περιοχής με ίσους όρους στις περιφερειακές συνομιλίες για τις πολιτικές υγείας.

Ο ΠΟΥ Ευρώπης αναδειχθηκε πρόσφατα ακόμη περισσότερο ως επικοινωνητικός συντονιστής και μεσολαβητής μέσω του οποίου οι χώρες μπορούν να αποκτήσουν ισχυρότερη φωνή στον διάλογο με διακυβερνητικούς φορείς και μηχανισμούς. Ο ΠΟΥ Ευρώπης έχει αναδειχθεί όχι μόνο σε περιφερειακό επίπεδο, αλλά, κυρίως, σε υποπεριφερειακό επίπεδο και σε υποπεριφερειακές ομάδες χωρών. Αυτό δημιουργεί κανάλια και ευκαιρίες για τις χώρες, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους ή το γεωπολιτικό πλαίσιο στο οποίο ανήκουν, έτσι ώστε να έχουν μια θέση στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, σε έναν κόσμο όπου τα προβλήματα στον τομέα της υγείας είναι όλο και περισσότερο διεθνοποιημένα.

Μόχλευση εταιρών για να συμπεριλάβουν τα κράτη μέλη σε συζητήσεις σε επίπεδο περιφέρειας και υποπεριφέρειας

Η πλειάδα των φορέων και των δικτύων στο σημαντικό τοπίο της υγείας έχει γίνει περίπλοκη και πολυεπίπεδη. Τα πολυάριθμα σημαντικά περιφερειακά όργανα και οι πολυμερείς οργανισμοί που παίζουν ρόλο περιλαμβάνουν: την Ευρωπαϊκή Ένωση· την Παγκόσμια Τράπεζα· το Συμβούλιο Συνεργασίας Υγείας της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών· την Ευρασιατική Οικονομική Ένωση· την Κεντρική Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία· τον Οργανισμό Συνεργασία της Σαγκάης· το Τουρκικό Συμβούλιο· την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης· το Δίκτυο Υγείας Νοτιοανατολικής Ευρώπης· το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τα Συστήματα και τις Πολιτικές Υγείας· την εταιρική σχέση της Βόρει-

ας Διάστασης για τη δημόσια υγεία και την κοινωνική ευημερία· τους G7 και τους G20. Σε συνεργασία με άλλες οργανώσεις των Ηνωμένων Εθνών και με αναπτυξιακούς εταίρους, ο ΠΟΥ Ευρώπης υποστηρίζει διάφορες πολυμερείς περιβαλλοντικές συμφωνίες και πολυτομεακές πλατφόρμες πολιτικής και συμμετέχει στην εναρμόνιση των εκθέσεων και των ολοκληρωμένων δημοσιονομικών πλαισίων. Διαθέτει επίσης το δικό του δίκτυο μικρών χωρών για να εξασφαλιστεί ότι οι φωνές τους θα συνεχίσουν να ακούγονται. Πολλοί από αυτούς τους φορείς, τις συνεργασίες και τις ενώσεις καλύπτουν υποσύνολα των κρατών μελών, σε διαφορετικούς και επικαλυπτόμενους σχηματισμούς.

Αυτό το πολύπλοκο τοπίο προσφέρει ευκαιρίες για την οργάνωση τοπικών συζητήσεων υπερεθνικής σημασίας σχετικά με ανησυχίες που αφορούν την υγεία. Η υγεία λαμβάνει ολοένα και μεγαλύτερη προσοχή σε αυτά τα φόρουμ και η κρίση COVID-19 έχει ενισχύσει αυτήν την τάση. Αυτό πολλαπλασιάζει τις ευκαιρίες για την οικοδόμηση συναίνεσης και αλληλεγγύης γύρω από τις κοινές προτεραιότητες της υγείας και την επίτευξη προόδου στις απαραίτητες βελτιώσεις στη διασύνδεση μεταξύ της υγείας και της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, καθώς και μεταξύ της υγείας και των κοινωνικών πολιτικών.

Συνεργασία με τους εταίρους για συνέργειες σε βασικές προτεραιότητες υγείας

Αρκετοί διεθνείς φορείς που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια έχουν ένα θεματολόγιο που άμεσα

ή έμμεσα επηρεάζει την υγεία σε εθνικό επίπεδο. Σε αυτούς περιλαμβάνεται η Ευρωπαϊκή Ένωση· ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης· το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων· το Παγκόσμιο Ταμείο· η Συμμαχία για το Εμβόλιο Gavi· οργανώσεις των Ηνωμένων Εθνών και πολλοί άλλοι. Σε αυτούς περιλαμβάνεται επίσης ένας μεγάλος αριθμός ενώσεων επαγγελματικών και ασθενών μεγάλης επιρροής με περιφερειακό ή υποπεριφερειακό εύρος δράσης.

Το ΕΠΕ οραματίζεται ότι ο ΠΟΥ Ευρώπης θα συμβάλλει στην αύξηση της δέσμευσης και της συμμετοχής όλων των εταίρων στη θεματική Συμμαχία των Ευρωπαϊκών Ηνωμένων Εθνών για την υγεία και την ευημερία για όλους, με από κοινού ανάλυση, από κοινού υπεράσπιση, συντονισμό πολιτικής και υποστήριξη των χωρών έτσι ώστε να επιτύχουν αειφόρους αναπτυξιακούς στόχους υγείας. Το παραπάνω περιλαμβάνει την ad hoc στήριξη στην ανάπτυξη Πλαισίων Συνεργασίας των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΠΣΗΕΑ), Εκτιμήσεις Συνεργασίας των Χωρών, την επικοινωνία με ομάδες χωρών των Ηνωμένων Εθνών και την υποστήριξη της εφαρμογής του παγκόσμιου σχεδίου δράσης για υγιή ζωή και ευημερία για όλους.

Η νέα θέση στην οποία αναδείχθηκε ο ΠΟΥ Ευρώπης, καθιστά δυνατή τη συμμετοχή αυτών των οργανώσεων στη δίκαιη και αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ φορέων που αποσκοπούν στον συγχρονισμό, την εξεύρεση συνεργιών και τη συνένωση προσπαθειών και εμπειρίας. Ο ΠΟΥ Ευρώπης θα διασφαλίσει ότι

η υγεία έχει ενσωματωθεί στο ευρύτερο πρόγραμμα ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, με τη συμμετοχή του στο «Ενωμένοι στη δράση», ιδίως όσον αφορά το ΠΣΗΕΑ.

Σε επίπεδο χώρας, ο ΠΟΥ Ευρώπης θα στηρίξει ενεργά τις υγειονομικές αρχές στην προώθηση της εναρμόνισης και του συντονισμού των εταίρων της χώρας –των εθνικών φορέων και δικτύων, των τοπικών γραφείων διεθνών οργανισμών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών– με τα εθνικά σχέδια και τις προτεραιότητες της υγείας. Θα αγωνιστεί για πληρέστερη συνεργασία, συντονισμό και αποτελεσματικότητα μέσω της συγκέντρωσης της γνώσης, της εξάλειψης των επικαλύψεων, του συγχρονισμού των προσπαθειών και της ενίσχυσης των μηχανισμών λογοδοσίας, καθώς επίσης και από την άποψη της υποβολής εκθέσεων. Τα κατά τόπους γραφεία θα χρησιμοποιήσουν της στρατηγικές συνεργασίας της χώρας τους ή άλλα κατάλληλα μέσα για να βοηθήσουν τις εθνικές υγειονομικές αρχές στο να αναλάβουν ηγετικό ρόλο για την οργάνωση στενότερης συνεργασίας με τους εταίρους.

Σε περιφερειακό και υποπεριφερειακό επίπεδο, ο ΠΟΥ Ευρώπης θα αναπτύξει μια σειρά από εργαλεία και πλατφόρμες (συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μηχανισμών μετρήσεων) για την προώθηση πιο αποτελεσματικών, συνεργιστικών και υπεύθυνων συνεργασιών μεταξύ των φορέων. Ο εξορθολογισμός της συλλογής, ανάλυσης και αναφοράς των αναλυτικών δεδομένων θα είναι ένας τομέας με ιδιαίτερη έμφαση για την ανάπτυξη ισχυρών συνεργασιών. Ο ΠΟΥ Ευρώπης θα προσπαθήσει συστηματικά

να εξασφαλίσει ότι όλες οι χώρες μπορούν να επωφεληθούν από τα διδάγματα που αντλήθηκαν από πολλά υποσχόμενες υποπεριφερειακές πρωτοβουλίες και καινοτομίες. Ο διορισμός ενός πρεσβευτή στις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πρόληψη και τη θεραπεία του καρκίνου, με αποστολή να διασφαλίσει τις συντονισμένες πρωτοβουλίες για τον καρκίνο σε περιφερειακή κλίμακα που να καλύπτει όλες τις χώρες της Περιφέρειας, αποτελεί ένα μόνο παράδειγμα αυτής της προσέγγισης.

Βελτίωση της εστίασης ανά χώρα: άμεση υποστήριξη για την ηγεσία της υγείας των κρατών μελών

Με δημιουργικότητα και μέσω δυναμικών πρωτοβουλιών, ο ΠΟΥ Ευρώπης έχει δείξει ότι, ακόμη και στο χαοτικό πλαίσιο της πανδημίας, είναι δυνατόν να συμπεριληφθεί κάθε κράτος μέλος σε τουλάχιστον μερικές από τις υποπεριφερειακές ή περιφερειακές συζητήσεις. Αυτό είναι σημαντικό επειδή αυτά τα πολυεθνικά φόρα προσφέρουν πρόσβαση στη συνεργασία και τη μάθηση και σε κανάλια αλληλεγγύης και οικονομικών κλίμακας. Τα παραπάνω μπορεί να είναι αυτονόητα για τα κράτη μέλη που έχουν καθιερωθεί σε αυτές τις συνομιλίες, ωστόσο άλλα κράτη εξακολουθούν να στερούνται την πρόσβαση σε αυτές τις ευκαιρίες. Τους τελευταίους μήνες, εν μέρει λόγω της συνεχιζόμενης κρίσης, ο ΠΟΥ Ευρώπης έχει τη δυνατότητα να αναβαθμίσει την πρόσβαση όλων των κρατών μελών στις συζητήσεις για θέμα-

τα που αφορούν την υγεία σε υπάρχοντα περιφερειακά και υποπεριφερειακά όργανα και σε πολυμερείς οργανισμούς. Η επέκταση και η εμπάθυνση αυτής της συμμετοχής θα είναι βασικό μέλημα της ηγεσίας του ΠΟΥ Ευρώπης.

Η κρίση COVID-19 έχει ενισχύσει το κύρος του ΠΟΥ Ευρώπης ως πηγή τεκμηριωμένης καθοδήγησης. Έχει το ιστορικό ενός ακριβοδίκαιου, ουδέτερου και ικανού συνεργάτη που μπορεί να βοηθήσει τις υγειονομικές αρχές με δύσκολες επιλογές πολιτικής και προκλήσεις υλοποίησης. Αυτό του επιτρέπει να επιταχύνει τις προσπάθειές του στους ακόλουθους τομείς.

- **Ανάπτυξη, μετά από αίτημα των κρατών μελών, ομάδων ταχείας απόκρισης για τον διά ζώσης και τον εξ αποστάσεως διάλογο επί θεμάτων πολιτικής σε τεχνικά δύσκολες επιλογές όσον αφορά την ανάκαμψη και τις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για τη δημιουργία ανθεκτικών και ισχυρών συστημάτων υγείας.**
- **Συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τα Συστήματα και τις Πολιτικές Υγείας, για, μεταξύ άλλων, τον Μηχανισμό Παρακολούθησης για την Απόκριση των Συστημάτων Υγείας στην COVID-19.**
- **Προσαρμοσμένη υποστήριξη για την ηγεσία της υγείας στα κράτη μέλη με την εκ των προτέρων ανάλυση επιπτώσεων στην υγεία των προγραμμάτων οικονομικής ανάκαμψης και την ενίσχυση των ικανοτήτων τους να διαπραγματευτούν για επενδύσεις στην**

ανάκαμψη και τη μεταρρύθμιση του τομέα της υγείας.

- **Οργάνωση εθελοντικών διακρατικών αξιολογήσεων από ομοτίμους και ανταλλαγή ορθών πρακτικών σχετικά με βασικά θέματα πολιτικής για την υγεία, συμπεριλαμβανομένων των διαρθρωτικών και άλλων μεταρρυθμίσεων και τη διαχείριση της αλλαγής.**
- **Στήριξη σε στρατηγικό διάλογο σε θέματα πολιτικής, μετά από αίτημα των κρατών μελών, με συμμετοχή τόσο σε πολιτικό όσο και σε τεχνικό επίπεδο, και με τη χρήση στρατηγικών πληροφοριών, δεδομένων, στοιχείων και εκτιμήσεων ανά χώρα για την πρόβλεψη προκλήσεων σε θέματα πολιτικής και τη διεξαγωγή ασκήσεων σε μελλοντικά σενάρια.**
- **Έναρξη μιας πανευρωπαϊκής ακαδημίας για την ηγεσία στον μετασχηματισμό, με: (i) ένα πρόγραμμα κατώτερων αξιωματούχων για να δομηθούν οι ικανότητες στη δημόσια υγεία και τη συμμετοχική διακυβέρνηση· (ii) ένα πρόγραμμα ανταλλαγής αξιωματούχων μεσαίου επιπέδου μεταξύ των κρατών μελών και του ΠΟΥ Ευρώπης, εστιάζοντας στην ανάκαμψη, την ανθεκτικότητα και την αντοχή του συστήματος υγείας· και (iii) ένα πρόγραμμα αδελφοποίησης και στήριξης ομοτίμων που θα βοηθήσει τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων υψηλού επιπέδου στη διαχείριση της αλλαγής.**

Ευθυγράμμιση με τις κοινές βασικές προτεραιότητες: ένας ΠΟΥ Ευρώπης κατάλληλος για τον σκοπό

Ως προτεραιότητα, ο ΠΟΥ Ευρώπης θα ενημερώσει τις εθνικές στρατηγικές συνεργασίας με τα κράτη μέλη ή θα ξεκινήσει με άλλον τρόπο έναν αιτιολογημένο διάλογο σχετικά με τη μελλοντική συνεργασία. Ο στόχος είναι να εξασφαλιστεί ότι θα δοθεί η δέουσα βαρύτητα στις βασικές προτεραιότητες, με διατάξεις για την ένωση των εταίρων με σκοπό την υποστήριξη των επενδύσεων στην ανάκαμψη και τη μεταρρύθμιση.

Ο ΠΟΥ Ευρώπης θα δώσει έμφαση με συστηματικότητα έτσι ώστε να επιτευχθεί μια καλύτερη ισορροπία μεταξύ των επιπτώσεων σε περιφερειακούς και υποπεριφερειακούς μηχανισμούς και την παροχή άμεσης στήριξης ανά χώρα. Θα επικεντρωθεί σε εκείνες τις χώρες όπου η ανάγκη να επιταχυνθεί η ανοδική σύγκλιση με εκείνες που έχουν υψηλές επιδόσεις είναι μεγαλύτερη και όπου οι υγειονομικές αρχές έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη στήριξης. Θα είναι μια προτεραιότητα για την προώθηση της καλύτερης ενσωμάτωσης όλων των χωρών σε φόρουμ για τον υπερεθνικό διάλογο σε θέματα υγείας.

Ο ΠΟΥ Ευρώπης θα χρησιμοποιήσει το ΕΠΕ για να ανασυγκροτήσει την καθοδήγηση και την υποστηρικτική του προς τις χώρες σύμφωνα με τις βασικές προτεραιότητες και την ανάγκη για την ανάκαμψη και την οικοδόμηση ανθεκτικών και ισχυρών συ-

στημάτων. Θα βελτιώσει την ισορροπία μεταξύ της τεχνικής ανάπτυξης του χαρτοφυλακίου του προγράμματος και της κατάλληλης στήριξης προς τις χώρες σε συνάρτηση με τις ανάγκες και τα αιτήματα. Θα προβεί σε ρυθμίσεις για την ευέλικτη ανάπτυξη της τεχνογνωσίας προσωπικού και συμβούλων, μετά από αίτημα των κρατών μελών, για να συμπληρώσει το χαρτοφυλάκιο των τεχνικών προγραμμάτων με προσαρμοσμένη και έγκαιρη υποστήριξη μέσω του διαλόγου και των συμβουλών σε θέματα πολιτικής σε ασφαλή χώρο.

Ο ΠΟΥ Ευρώπης θα προωθήσει ένα εργασιακό περιβάλλον ευνοϊκό για την επίτευξη αποτελεσμάτων. Οι δράσεις συνίστανται στις εξής:

- **Ευθυγράμμιση των οργανωτικών δομών έτσι ώστε τα ΕΠΕ και ΓΠΕ 13 να ενημερωθούν κατόπιν διαβούλευσης με το προσωπικό και να επιδιωχθεί η ευθυγράμμιση της κατανομής των πόρων και του προγραμματισμού με τις ανάγκες να υπάρξει αντίκτυπος σε επίπεδο χώρας·**
- **Στήριξη μιας κουλτούρας συνεργασίας και καινοτομίας που βασίζεται σε αξίες, συμπεριλαμβανομένων των ευέλικτων και διεπιστημονικών μοντέλων ομάδων εργασίας, με τα κατάλληλα επίπεδα ανάθεσης αρμοδιοτήτων και λογοδοσίας, μεταξύ άλλων και για εντατικοποίηση της κοινής τεχνικής βοήθειας και της υποστήριξης πολιτικής·**
- **Εισαγωγή πιο λιτών διοικητικών διαδικασιών και πρακτικών, επιδίωξη ψηφιακού μετασχηματισμού και λήψη μέτρων για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα· και**

- Διασφάλιση ενός υγιούς και αξιοπρεπούς χώρου εργασίας που να προσφέρει κίνητρα για όλο το προσωπικό με την εφαρμογή της μηδενικής ανοχής στην παρενόχληση και την προώθηση της πολυμορφίας και της ισορροπίας των φύλων.

START

Κινητοποίηση πόρων

Η Στρατηγική Συμμετοχής ΕΠΕ 2020-2025 που βρίσκεται υπό ανάπτυξη, προωθεί τη συνεκτική κινητοποίηση των πόρων και τις προσπάθειες συνεργασίας με σκοπό την ενίσχυση, τη βελτίωση και την κλιμάκωση της κανονιστικής καθοδήγησης, της τεχνικής υποστήριξης και της ανταλλαγής γνώσεων στις χώρες της Ευρωπαϊκής Περιφέρειας. Με βάση την πρόταση επενδύσεων ΕΠΕ 13 και την παγκόσμια στρατηγική για την κινητοποίηση πόρων του ΠΟΥ (έγγραφο EB146/29) η στρατηγική επικεντρώνεται σε συνεργασίες πόρων με γνώμονα τα αποτελέσματα, των οποίων τα μέτρα ορίζονται από το ΕΠΕ. Η στρατηγική κινητοποίησης πόρων του ΠΟΥ Ευρώπης έχει ως στόχο τα ακόλουθα: (i) ευθυγράμμιση των πόρων με τις προτεραιότητες του ΕΠΕ· (ii) αύξηση του επιπέδου της ευελιξίας, βιωσιμότητας και προβλεψιμότητας των εισφορών· (iii) ορισμός ενός διαφανούς μοντέλου λειτουργίας και την ανάπτυξη ικανοτήτων για την κινητοποίηση των πόρων, ιδίως στα γραφεία του ΠΟΥ ανά χώρα· (iv) εύρεση και εκμετάλλευση νέων χορηγών, κυβερνητικών και άλλων· (v) επιδίωξη μοντέλων εταιρών πόρων για τη συμπαράγωγη και τις κοινές επενδύσεις μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και της χρηματοδότησης πρώιμου σταδίου· (vi) εφαρμογή διαρθρωτικών αλλαγών στον ΠΟΥ Ευρώπης για να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη στρατηγική κατανομή της χρηματοδότησης και της οικονομικής βιωσιμότητας της ανά χώρα εστίασης και την ευθυγράμμιση με τις βασικές προτεραιότητες του ΕΠΕ.

Μαζί με τη στρατηγική κινητοποίησης πόρων και την παρακολούθηση μέσω των κατάλληλων μηχανισμών

μετρήσεων, ο ΠΟΥ Ευρώπης θα παράσχει προληπτική στήριξη στην κινητοποίηση των υγειονομικών αρχών ανά χώρα για την ανάκαμψη και τη μεταρρύθμιση, την επιδίωξη σύγκλισης μεταξύ των προτεραιοτήτων της χώρας και την έκκληση σε δράση. Θα γίνει μια συντονισμένη προσπάθεια για να συνδυαστούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και η μοναδική εμπειρογνωμοσύνη του ΠΟΥ με τα συμφέροντα και τις προτεραιότητες του συνεργάτη πόρων. Αγκαλιάζοντας την καινοτομία, η Στρατηγική Συμμετοχής ΕΠΕ 2020-2025 προωθεί: την ανάλυση της εξέλιξης του εταιρίου πόρων, την προβολή τάσεων και τη βελτίωση των πληροφοριών σχετικά με χορηγούς· τον εξορθολογισμό του σημερινού χαρτοφυλακίου του ΠΟΥ Ευρώπης μαζί με τις τρεις ΕΠΕ/εταιρικές προτεραιότητες· την ενοποίηση των συμπληρωματικών προγραμμάτων· τις προτάσεις υψηλού επιπέδου επενδύσεων για τις εμβληματικές πρωτοβουλίες ΕΠΕ και τις χώρες/μπλοκ με τις πιο ανησυχητικές τάσεις υγείας· και τη στρατηγική ενίσχυσης της παρουσίας ανά χώρα του ΠΟΥ Ευρώπης.

Μέσα από μια συντονισμένη προσπάθεια σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, ο ΠΟΥ Ευρώπης θα έχει ως στόχο να διαφοροποιήσει την τρέχουσα βάση συνεργατών πόρων και πηγών χρηματοδότησης, κινητοποιώντας μικρότερους και αναδυόμενους ή την εκ νέου αναδυόμενους εταίρους πόρων, και διευρύνοντας μη παραδοσιακούς, καινοτόμους μηχανισμούς χρηματοδότησης και ευκαιρίες μεικτής χρηματοδότησης.

Πώς θα μετράμε την
πρόοδο στην Περιφέρεια;

Η κρίση COVID-19 υπογράμμισε την επιτακτική ανάγκη για όλες τις χώρες να ενισχύσουν τα δεδομένα υγείας, τα πληροφοριακά συστήματα και κυκλώματα. Υπάρχει ανάγκη για ένα ποιοτικό άλμα στην ικανότητα να παράγουμε έγκαιρα, αναλυτικά και ολοκληρωμένα στοιχεία που παρέχουν αξιόπιστες πληροφορίες πάνω στις οποίες θα βασιστούμε για να αναλάβουμε δράση. Η κλασική συλλογή δεδομένων θα πρέπει να συμπληρωθεί με ισχυρή χρήση των μεγαδεδομένων, των διαδικτυακών δημοσκοπήσεων, των πάνελ συναίνεσης και της γνώμης των εμπειρογνομόνων. Αυτό θα εξασφαλίσει ότι οι αποφάσεις βασίζονται σε δεδομένα και διευκολύνουν την παρακολούθηση και την πρόβλεψη της δημόσιας υγείας.

Η Περιφέρεια έχει τις γραμμές βάσης και την ικανότητα να μετρά την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων τριπλού δισεκατομμυρίου, σύμφωνα με το Πλαίσιο Επιπτώσεων του ΠΟΥ (Πλαίσιο 4). Η Περιφέρεια θα μετρήσει την πρόοδο αυτή με τη χρήση των παγκόσμιων δεικτών: ο ΠΟΥ Ευρώπης θα καθορίσει επίσης τις περιφερειακές τροχιές και τους δείκτες παρακολούθησης της διαδικασίας. Αυτό θα καταστήσει δυνατή την παροχή ειδικών ανά χώρα συμβουλών πολιτικής σχετικά με την επιτάχυνση της προόδου.

Η βάση των πληροφοριών για την παρακολούθηση της προόδου θα προέλθει από τη συνεργασία με τα κράτη μέλη και τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες τους. Για να μειωθεί η επιβάρυνση των κρατών μελών από επικαλυπτόμενες απαιτήσεις υποβολής

εκθέσεων και παρακολούθησης, ο ΠΟΥ Ευρώπης θα συνεργαστεί με άλλες υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών και βασικούς εταίρους, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τα Συστήματα Υγείας και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων.

Η ενίσχυση των πληροφοριακών συστημάτων υγείας θα συνεχίσει να αποτελεί τομέα προτεραιότητας, ιδιαίτερα στο ανατολικό τμήμα της Περιφέρειας, όπου ο ΠΟΥ αποτελεί βασικό εταίρο, για την περαιτέρω ανάπτυξη αξιόπιστων, έγκαιρων, υψηλής ποιότητας δεδομένων υγείας και προφίλ ανά χώρα. Αυτά θα χρησιμοποιηθούν για τη μέτρηση και την παρακολούθηση των επιπτώσεων, καθώς και για την πρόβλεψη των αναγκών και για την πρόβλεψη και απόκριση σε προκλήσεις πολιτικής που επηρεάζουν την υγεία του πληθυσμού και τη λειτουργία των συστημάτων υγείας.

Ο ΠΟΥ Ευρώπης θα εφαρμόσει ένα πλαίσιο μετρήσεων για τον ΕΠΕ που είναι ευθυγραμμισμένο με τα πλαίσια για το ΓΠΕ 13, τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και το Κοινό Πλαίσιο Παρακολούθησης. Αυτό θα είναι προσαρμοσμένο στο να παρακολουθεί τον αντίκτυπο των εμβληματικών πρωτοβουλιών και των εργασιών υπό το πλαίσιο των τριών βασικών προτεραιοτήτων. Θα περιλαμβάνει μετρήσεις για την παρακολούθηση των προσπαθειών για την περιφερειακή σύγκλιση, την ισχυρότερη ηγεσία για την υγεία και την κοινή δράση για καλύτερη υγεία.

ΠΛΑΙΣΙΟ 4. ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

1. ΚΚΥ: Η πρόοδος πρέπει να αξιολογείται με τη μέτρηση του βαθμού οικονομικής προστασίας· τα βασικά δεδομένα είναι διαθέσιμα και η οργανωτική ικανότητα είναι καλά εδραιωμένη. Παγκόσμιες μετρήσεις που συνδυάζουν την κάλυψη των υπηρεσιών και την οικονομική προστασία θα πρέπει να συμπληρωθούν από μια περιφερειακή προσέγγιση για την παρακολούθηση που συνδυάζει τη στατιστική ανάλυση της οικονομικής προστασίας με μετρήσεις ευαίσθητες ως προς την ισότητα, και να ενσωματώνουν την ανάλυση των ακάλυπτων αναγκών και την πολιτική ανάλυση για να δημιουργήσουν έγκαιρα τεκμηριωμένα δεδομένα βάσει των οποίων θα μπορεί κανείς να αναλάβει δράση.
2. Προστασία από καταστάσεις έκτακτης ανάγκης: η κρίση COVID-19 ανέδειξε την ανάγκη επικαιροποίησης του δείκτη ετοιμότητας για τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για την υγεία. Αυτό πρέπει να περιλαμβάνει την παρακολούθηση των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, την απόκριση και τις επιπτώσεις με τρόπους που να αναλύονται κατά φύλο, ηλικία και κοινωνικοοικονομική κατάσταση και που θα περιλαμβάνουν τη νοσοεπιτήρηση και την απόδοση των συστημάτων υγείας.
3. Υγεία και ευημερία: η παρακολούθηση πολλών μετρήσεων είναι καλά εδραιωμένη, με το Παγκόσμιο Δίκτυο Παρακολούθησης MMN και των παγκόσμιων στόχων MMN. Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Έκθεσης Προόδου για την Ισότητα στην Υγεία παρέχει ένα χρήσιμο σύνολο δεικτών. Μια βάση αναφοράς είναι ήδη διαθέσιμη μέσω της βάσης δεδομένων δεικτών για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και διάφορες πηγές του ΠΟΥ και των Ηνωμένων Εθνών. Αξιόπιστες μέθοδοι μέτρησης και ικανότητες υπάρχουν μέσω των οποίων μπορούν να ενσωματωθούν η προοπτική ολόκληρου του κύκλου ζωής, τα θέματα ισότητας φύλου, ισότητας υγείας και ισότητας.

Διαβούλευση, συμμετοχή και
διαδικασία λήψης αποφάσεων

Η 27η Μόνιμη Επιτροπή της Περιφερειακής Επιτροπής για την Ευρώπη ενέκρινε το ΕΠΕ και συμφώνησε να το υποβάλει προς έγκριση στην 70η σύνοδο της Περιφερειακής Επιτροπής τον Σεπτέμβριο του 2020. Πριν γίνει αυτό, ο ΠΟΥ Ευρώπης αναζήτησε πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες από όλα τα κράτη μέλη και προσέγγισε άλλους ενδιαφερόμενους φορείς και εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων διεθνών κυβερνητικών οργανώσεων, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα Ηνωμένα Έθνη και μη κρατικούς φορείς, καθώς και προσωπικό του ΠΟΥ.

Περιφερειακό Γραφείο του ΠΟΥ για την Ευρώπη

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) αποτελεί μια ειδική υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών που συστάθηκε το 1948 με κύρια αρμοδιότητα τα διεθνή θέματα υγείας και τη δημόσια υγεία. Το Περιφερειακό Γραφείο Ευρώπης του ΠΟΥ είναι ένα από τα έξι περιφερειακά γραφεία σε όλο τον κόσμο, που το καθένα διαθέτει το δικό του πρόγραμμα με γνώμονα τις συγκεκριμένες υγειονομικές συνθήκες στις χώρες που υπηρετεί.

Άγιος Μαρίνος

Αζερμπαϊτζάν
Αλβανία
Ανδόρρα
Αρμενία
Αυστρία
Βέλγιο
Βόρεια Μακεδονία
Βοσνία και Ερζεγοβίνη
Βουλγαρία
Γαλλία
Γερμανία
Γεωργία
Δανία
Δημοκρατία της Μολδαβίας
Ελβετία
Ελλάδα
Εσθονία

Ηνωμένο Βασίλειο
Ιρλανδία
Ισλανδία
Ισπανία
Ισραήλ
Ιταλία
Καζακστάν
Κιργιζία
Κροατία
Κύπρος
Λετονία
Λευκορωσία
Λιθουανία
Λουξεμβούργο
Μάλτα
Μαυροβούνιο
Μονακό
Νορβηγία

Ολλανδία
Ουγγαρία
Ουζμπεκιστάν
Ουκρανία
Πολωνία
Πορτογαλία
Ρουμανία
Ρωσική Ομοσπονδία
Σερβία
Σλοβακία
Σλοβενία
Σουηδία
Τατζικιστάν
Τουρκία
Τουρκμενιστάν
Τσεχική Δημοκρατία
Φινλανδία

World Health Organization
Regional Office for Europe
WHO Country Office in Greece
Ploutarchou 3, 10675 Athens
Tel. +30.210.523.5480
Email: eurocontact@who.int
Website: www.euro.who.int

WHO/EURO:2021-1919-41670-59495